"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Laikraštis,
Eina kas ketvirtadienis
Prenumer. kaina metams $1.50
Užrubežyje 2.50
Pavieni numeriai 3c.
"SAVAITINIS DRAUGAS"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel Drover 6114.

"Tėvynė"
307 W 30th st

SAVAITINIS DRAUGAS

LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lithuanian Catholic Weekly
Published every Thursday by
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.
Yearly subscription in U. S. $1.50; Foreign countries $2.50.
Single copy 3c.

ORGANAS: LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

Metai-Vol.-VIII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 1 DIENA BIRŽELIO (JUNE), 1916 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

No. 22

SUSIV. L. R. K. A. 31-SEIMAS

SUSIVIENIJIMUI L. R. K. A. PASVEIKINIMAS.

ATEINANČIĄ SEREDĄ, TAI YRA 6 BIRŽELIO, PRASIDEDA PAČIO DIDŽIOJO IR PAČIO SVARBIOJO SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO—KATALIKŲ AMERIKOJE 31 SEIMAS. IŠ PAŠELPINIŲ DRAUGIJŲ IR SUSIVIENIJIMŲ, TAI GALINGIAUSIAS IR GERIAUSIAI SUORGANIZUOTAS. ČIA SUSIRINKS SEREDOJE PATIS PRAKILNIEJI TOS GARBINGOS SĄJUNGOS ATSTOVAI. TEN JIE PERKRATINĖS, KAS SUSIVIENIJIMO NUVEIKTA PRAEIJUSIAIS METAIS. TEN JIE TARSIS, KAIP PATOBULINTI SAVO VEIKIMĄ ATEITYJE.

MES NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME TĄ SUSIRINKIMĄ IR SIUNČIAME JAM KARŠTUS LINKĖJIMUS, KAD JIS KUOPASEKMINGIAUSIAI DARBUOTUS NAUDAI SAVO SĄNARIŲ IR PAGALIAUS MUSŲ TĖVYNĖS LIETUVOS!

DIENR. "DRAUGO" ir SAVAITINIO "DRAUGO" REDAKCIJĄ.

SUSIV. L. R. K. A. 31 SEIMAS.

Sulig nutarimo Susiv. L. R. K. A. 31 Seimas įvyks Philadelphia, Pa. šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 326 Wharton st. Jis prasidės pirma utarninką, birž. mėn. 6, 7 ir 8 d., tad visos gerb. kuopos malonės pradėt rengties prie 31 seimo. Dienotvarkis bus pranešta vėliau.

Su pagarba,
K. J. Krušinskas,
Prez.

PRIE BUSIANČIO S. L. R. K. A. SEIMO.

Artinasi Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje Seimas. Visi norėtų, ydant jis turėtų kuodidžiausį pasisekimą, kuodaugiausiai nuveiktų, kuoskaitlingiausiai dalyvautų jame visi Amerikos lietuviai katalikai. Kiekvienas, kuris brangina Susivienijimą ir geidžia jam kloties, pats privalo darbuoties privalo stengties pirmų pirmiausia padauginti skaičių sąnarių. Dabar prie Susivienijimo priguli su viršum 10,000 lietuvių. Jeigu dar prieš Seimą kiekvienas iš tų 10,000 pasistengtų prikalbinti dar vieną tai musų burelis jau turėtų 20.000 sąnarių. Pašvęskime daugiau laiko labui organizacijos, kurį mums taip daug žada, kurioje musu viltis!

Sutraukykime retėžius nerangumo ir visi uoliai stokime prie darbo. Parodykime pasaliui jog mumyse dar neužgeso budas, dvasia musų prosenuolių, jog musų gislose dar teką lietuviškas kraujas. Pasišvęskime del idėjos. Gelbėkime tėvynę. Darbuokimės Dievo ir tautos naudai. Tvirtinkime didžiausią lietuvių organizaciją.

Kazys J. Krušinskas,
Prezidentas S. L. R. K. A.

31-MO SEIMO DELEGATAMS PRANEŠIMAS.

31-mo seimo sesijos atsibus ne šv. Kazimiero par. svetainėje, bet naujoje Lietuvių svetainėje, prie Moyamensing ave., tarpe Carpenter ir Christian gatvių. Nes pastaroji yra daug patogesnė del didelių susirinkimų.

Su pagarba,
K. J. Krušinskas,
prezd.

2,000 AIRIŲ KALĖJIMUOSE.

Anglijos ir Airijos kalėjimuose laikoma apie 2,000 airių sukilėlių, kuriuos anglai suėmė po nenusisekusiam sukilimui Airijoje. Vis tai niekam kalti žmoneliai. Jų vadus Anglijos vyriausybė dalimis iššudė, dalimis uždarė į kalėjimus ligi gyvos galvos. Gi šitie varguoliai taip-pat laukia bausmės.

AUSTRIJOS GARLAIVIS NUSKANDINTAS.

Austrijos uoste Trieste italų karės laivas užpuolė ir nuskandimo didelį austrų transportinį garlaivį. Tas įvyko naktį prieš gegužės 28 dieną.

ITALAI SULAIKĖ AUSTRŲ ĖJIMĄ.

Romoj oficialiai pranešama:

Visu Austrijos frontu per pastaraji dvi dieni neįvyko nieko svarbaus, apart Posina ir Astico fronte, kur austrai-vengrai buvo atnaujinę savo užpuolimus.

Lagarina klonyj seka pašėlusi artilerijų dvikova.

Į pietus nuo Posina austrai-vengrai po baisiam armotomis apšaudymui puolėsi ant italų pozicijų Seglia di Campiglia ir Mount Priafora. Bet buvo atmušti po kruvinam susirėmimui.

Ant Asiago lygumų ir Sugana klonyj atnaujinta mušiai. Austrų-vengrų artilerija bombarduoja Ospedaleppo.

Tofana juostoje italai atmušę mažesnės svarbos austrų-vengrų užpuolimus.

ATIDARYTA RUSIJOS DUMA.

Vakar Petrograde atidaryta nauja Rusijos dumos sesija. Caras nebuvo prie atidarymo. Tik dumos pirmininkas Rodzianko perskaitė caro pasveikinimą dumai. Caras negalėjęs buti, nes esąs karės fronte. Prie atidarymo dalyvavę ir užsienių ambasadoriai ir pasiuntiniai.

UŽMUŠTA 550 ANGLŲ.

Anglijos vidurinių reikalų sekretorius Herbert Samuel pranešė, parlamentui, kad vokiečiai savo zeppelinais ir lakstytuvais atlikę 47 užpuolimus ant Anglijos. Nuo pamestų bombų sprogimo žuvę 550 vyrų, moterių ir vaikų. Sužeista apie pusantro tukstančio žmonių.

ATSISKYRĖ DAR VIENA KINŲ PROVINCIJA.

Nuo Kinų respublikos atsiskyrė dar viena didelė Nu-Nan provincija, turinti 20,000,000 gyventojų, ir paskelbė neprigulmybę. Pirm to tą pat jau yra padariusios ir kitos provincijos. Didžiulė Kinų respublika skaldoma į dalis. Ir vis tai daroma pasidėkojant dabartinio Kinų prezidento autokratiškumui.

12 ATAKŲ PER VIENĄ NAKTĮ.

Laike paėmimo forto Douaumont vokiečiai per vieną naktį padarė 12 užpuolimų.

RUSAI ATSIĖMĘ SAVAS POZICIJAS.

Petrograde skelbiama, kad vokiečiai palei Augustinavą buvę užpuolę rusų pozicijas. Bet rusai kulkasvaidžiais juos atgal suviję į jų apkasus. Vokiečių lakunai mėtę bombas ant Vileikos stoties ir apylinkėse.

Gliadki apskrityj, Galicijos fronte, austrai buvę paėmę rusų apkasų dalį. Bet rusai stoję kontratakon ir atsiėmę prarastas vietas.

KALĖJIMAN LIGI GYVOS GALVOS.

Airių Sinn Fein organizacijos pirmininkas, prof. John McNeill, karės teismo nusprendimu uždarytas kalėjiman ligi gyvos galvos, anot parėjusių žinių iš Dublino.

VĖLIAVŲ DIENA.

Suv. Valstijų prezidentas Wilson išleido proklemaciją į šios šalies piliečius, paskirdamas birželio 14 dieną "Vėliavos diena". Patariama tą dieną praleisti iškilmingai ir tikrai patriotiniai.

UŽMUŠTAS SPRING-RICE BROLIS.

Sir Cecil Arthur Spring-Rice yra Anglijos ambasadorius Suv. Valstijose. Jis gavo žinią, kad karės lauke Francijoje žuvo jo jaunesnysis brolis, leitenantas Gerald Spring-Rice.

KUNIGAI FRANCIJOS ARMIJOJE!

Francuzų laisvamaniai išleido įstatus kurie verčia ir kunigus kareiviauti. Dabar Francijos armijoje yra virš 20,000 kareivių — kunigų. Didesnė jų dalis tarnauja sanitarais, bet jaunesnieji draug su kitais kareiviais sėdi su šautuvais apkasuose. Pradžioje karės socialistai tuomi labai buvo užganėdinti. Jie sprendė, kad kunigai karėje pasirodys bailiais, nustos tikėjimo, taps sipnadvasiais. Bet virto priešingai. Beveik visi kunigai parodė nepaprastą narsumą, ištvermę ir tuomi užsipelnė garbę ir meilę kareivių ir oficierių. Daug iš jų už drasą ir sąžiningumą pakelti į laipsnį oficierio, apdovanoti, pasižymėjimo kryžiais. Laike mušių kunigams — kareiviams generalinis štabas suteikė pavelijimą klausyti išpažinties kareivių Daugumoj apkasuose kunigai laiko išryto mišias, rengia pamaldas. Kaskart vis didesnė ir didesnė kareivių dalis kreipiasi prie dvisiškių pagelbos, ieško tikėjime nusiraminimo.

OLANDIJA PRIRENGĖ 400,000 KAREIVIŲ.

Iš Haagos praneša, kad Olandija pastaraisiais laikais padidino savo kariuomenę iki 400 tukstančių.

PABĖGĖLIAI IŠ BULGARŲ ARMIJOS.

Pastaraisiais laikais Bulgarijos armijoje labai išsiplatino dezerterija. Valdžia paskelbė, kad šeimynos pabėgusių iš armijos kareivių negaus jokios pašelpos ir bus areštuojamos.

GYVENIMAS APKASUOSE

(Francuzo kareivio pasakojimas)

Musų apkasai tai tikri miestai po žemėmis. Nežinant lengva čia ir pasiklysti.

Vokiečių apkasai 100-200 žingsnių tolumo nuo musų. Vietomis gi musų apkasai nuo kitų buna tik 50 žingsnių. Aiškiai girdėt, kaip vokiečiai kalba. Kartais pasitaiko, kad apkasai traukiasi per sodžių. Viename gale sodžiaus musų apkasai, kitame gi gale vokiečių. Vidurys gi sodžiaus niekam nepriklauso — "neutrališkas".

Apkasuose yra narai del gulėjimo, suolai, pečiukas. Nestinga čia ir paveikslų, įvairių kningučių, muzikos instrumentų. Apie apkasus visur primėtyta iššaudytų patronų, skeveldrų granatų. Žemė išrausta. Užpakalyj matosi keletas medinių kryželių — ten ilsisi ginėjai šitų apkasų. Žodžiu sakant, viskas primena, kad čia aplinkui švenčiama kruvina puota.

* * *

Karė tai karė, bet ir gyvenimas visur yra gyvenimu. Žmogus Dievo sutvertas tokiuo, kad jis prie visko pripranta.

Tik perstoja mušis, nutyla valandėlei šautuvų pyškėjimas, kareiviai jau ieško kokio norints užsiėmimo, idant nebutų apkasuose taip nuobodu. Kas skaito seną, suplėšytą laikraštį bei kningą, kurią jau skaitė šimtai kitų, kas trumpu galeliu paišelio rašo saviemsiems laišką, kas taiso drabužius ar batus. Kiti gi užrietę kojas, guli be jokio darbo ant narų ir panosyj kokią tai danelę niunioja.

Kartais prie tokio danininko prisėda dar keletas žmonių. Susitaiso tikras choras. Dainos skamba vis garsiau, smagiau, galingiau. Pagaliaus išgirsta ir vokiečiai mus bedainuojant. Kuomet mes nutilstame iš vokiečių apkasų atsargiai išsikiša galva vokiečio. Kraipydamas žodžius jis pašiepdamas šaukia:

— Kodel dainuojate? Bene kame nors mušį laimėjote?

— Laimėjom... Juk jus vakar gerokai aptašėmė, — atsako iš musų apkasų.

— Vakar jums daugiau kliuvo, bet ne mums, — nenori sutikti vokietis.

— O nuo ko paėmėm nelaisvių. Ar-gi ne nuo jusų.

— Pas mus visi sveiki.

— Na, pamėginkite surokuoti. Maž apsirikote.

— Jųs savuosius rokuokite...

— Be to nelaisviai dar sakė, kad pas jus nėra ko valgyti.

— Neteisybė. Mes viso turime.

Vokiečiui, matyt nepatinka tema kalbos. Jis kaž kaip susikeikė vokiškai ir vėl pasislėpė savo apkasuose.

* * *

Užėjus nakčiai mušis kartais paliauna. Apkasuose tuomet tyla, ramu... Kareiviai išlenda iš po žemių. Sutemus atvažiuoja ir virtuvė. Kareiviai geria arbatą, kurena ugnį, pasakoja pasakas.

ŽINIOS APIE LIETUVA

RUSIJOS PARLAMENTO ATSTOVAI SVEČIUOS PAS LONDONO LIETUVIUS.

"Išeivių Draugas" praneša, kad nedėlioje, gegužės 7 dieną Londono lietuvius aplankė Rusijos atstovai: grafas Olsufev'as, Vasiljev'as, Gurko — Valstijos Tarybos sąnariai ir Protopopov'as, ypač, Šingarev' Radkevičius, Oznabušin'as — Valstijos Dumos sąnariai svečius sutiko ir pasveikino kun. Matulaitis. Kun. Matulaitis nurodė atstovams vargingą lietuvių tautos padėjimą, išreikšdamas draug viltį, kad po karei užstos geresni laikai ir lietuviai galės liuosiau atsikvėpti. Lietuvaitės įteikė svečiams gėlių bukietėlius. P-lė Adela Šteiniutė gan dailiai padainavo. Iš svečių kalbėjo pp. Yčas, Gurko ir Protopopov'as. Viceprezidentas Valstijos Dumos Protopopov'as širdingai pasveikinęs lietuvius, kaipo savo piliečius, išreiškė vilti, kad po karei lietuviai sulauks geresniųjų laikų ir grįž į tėvynę, kaipo liuosi sunys ir dukters Lietuvos. Apleidžiant svetainę Gurko sušuko: **Dar kartą leiskit man jus pasveikinti ir palinkėti jums sugrįžti į jusų liuosą Lietuvą.**

Ivairios Zinios

NUSKENDUSIŲ LAIVŲ IŠTRAUKIMAS.

Nėra tos dienos, kad laikraščiai nepraneštų, jog jurų vilnyse nugrimzdo bei paskandino vieną ar daugiau laivų. Žuvusiųjų laivų vertė yra didelė. Japonai, užėmę Port — Arturą, pirmiausiai pasirupino išimti iš jurų nuskendusius rusų laivus. Šiame darbe naudojasi labai sumaniu prietaisu, kurį išrado italas Juseppe Pino. Jis vadinasi hydroskopu. Su pagelba to hydroskopo surandama, kurioje vietoje guli paskandintasai laivas.

Nedidelius laivus kelia iš vandenio tam tikrais maišais, kurie padaryti iš medegos nepersisunkiamos nei vandeniu, nei oru. Į tuos didžiulius maišus pripumpuojama oro ir prijungiama juos prie nuskendusio laivo. Maišai pučiasi, kįla augštyn ir traukia draug su savim laivą. Didelius laivus traukia vielinėmis virvėmis.

ATSISAKO APLEISTI KALĖJIMĄ.

Tulai moteriškei Brooklyn'e pasibaigė laikas buti kalėjime. Bet ji griežtai atsisakė apleisti kalėjimą.

70-METINĖS SUKAKTUVĖS HENRIKO SIENKEVIČIAUS.

Šiomis dienomis sueina 70 metų nuo gimimo garsaus lenkų rašytojo Henriko Sienkevičiaus. Vokiečių valdžia leido atminimui tos dienos surengti visoje Lenkijoje aukų rinkimą alkaniems gyventojams.

ATŠAUKĖ IŠ GRAIKIJOS PASIUNTINIUS.

Iš Berlyno praneša, kad Francija ir Italija atšaukusios savo pasiuntinius iš Graikijos, valdžia užgynusi talkininkams vežti kariuomenę jos geležinkeliais.

S. VALSTIJŲ ARMIJA.

Suv. Vastijų armija yra gan silpnutė ir neskaitlinga. Joje rokuojama 15 pulkų pėstininkų, 15 pulkų kavalerijos ir 6 — artilerijos. Taigi išviso bus nedaugiau 100,000 kareivių.

VERČIAMI Į PRAVOSLAVIJĄ.

Unijotai, kuriuose rusai išsivežė iš Galicijos, dabar verčiami į pravoslaviją. Neseniai Odesoje pakrikštijo į pravoslaviją 120 tų unijotų.

KINŲ PASKOLA SUV. VALSTIJOSE.

Kiniečiai kreipės prie Suv. Valstijų, prašydami paskolos sutvarkymui valstybinių reikalų. Japonijos valdžia užprotestavo prieš davimą jų kaimynams paskolos. Gird, tuos pinigus jie nori suvartoti padidinimui savosios armijos.

JUODKALNIJOS SOSTO ĮPĖDINIS PAS AUSTRO-VENGRIJOS KARALIŲ.

Beveik visą Juodkalniją užėmė austrai. Juodkalnijos karalius Mikalojus, išvytas iš tėvynės, dabar vieši Paryžiuje. Jo sunus Mirko nesenai atlankė Vienoje Austro — Vengrijos ciesorių, Pranciška — Juozapą. Juodkalnija dar nesusitaikinusi su Austro — Vengrija ir todel šiuo Juodkalnijos sosto įpėdinio žygiu labai daug kas pasipiktinę. Nepatenkintas ir tėvas, karalius Mikalojus.

PAILGINIMAS DIENOS.

Pastaromis dienomis ir Suv. Valstijose pradėta kalbėti apie pailginimą dienos. Tas daroma, kad sutaupyti daugiau anglių, žibalo, deginamojo spirito, žvakių ir tt. Pavarydami viena valanda laikrodį pirmyn, mes sutrumpiname vakarą anksčiau einame gulti, anksčiau keliamės ir tokiuo budu trumpiau reikia naudoties lempų šviesa. Vokietijoje pailginimas dienos įvestas nuo gegužės 1 dienos šių metų. Vokiečiai tuomi sutaupė 225,500,000 markių. Į Francijos parlamentą irgi įneštas šis sumanymas. O Anglijoje apie tai kalbama jau septyni metai. Tam pritaria Lloyd George, Churhill, Chamberlain ir kiti žymesnieji parlamento atstovai. Anglai tuomi galėsią sutaupyti 10 milijonų svarų sterlingų.

SVEIKATOS MIESTAS.

Žmonės dažniausia miršta dėlei ligų. Ligos kilsta nuo nešvarumo, blogo oro, stokos šviesos, nanų drėgnumo ir tt. Sveikiausia žmogui gyventi kaime. Ten ir daugiau saulės, ir daugiau tyro oro, ir valgis sveikesnis. Bet ne visi žmonės gali gyventi sodžiuje. Užtat mokslininkai ieško priemonių, kokiuo budu miestų gyventojams parupinti sveikesnį gyvenimą.

Vienas anglų gydytojas Richardson sekančiai įsivaizdina sau sveikatos miestą, kuriame miestelėnai galėtų naudoties tokiomis pat gamtos malonėmis, kaip ir kaimiečiai.

Tokiame sveikatos mieste gyventojų turi buti nedaugiau 100,000. Tas miestas užima pusantro tukstančio dešimtinių. Namai, augštesni už trijų gyvenimų privalo but uždrausti statyt. Tokiuo budu saulelė galės visus šildyti. Gatvės reikia išsodinti medžiais ir žolynais. Už kiekvienų namų tęsiasi ilgas daržas. Mieste turi but 20 ligonbučių. Tokiuo budu 5000 gyventojų turi po vieną ligonbutį. Tame mieste įrengtos sveikiausios ir patogiausios maudyklės, skaityklos, žaidimo daržai, gimnastikos salės ir tt.

Sklepuose gyventi reikėtų smarkiai uždrausti. Namai privalo buti užlaikomi kuošvariausiai. Namų stogai reikėtų statyti plokšti, aptverti krotelėmis. Ant tų stogų butų auginami žolynai, maži medeliai. Dumai nei iš fabrikų, nei privatinių kaminų neprivalo but į orą leidžiami.

Miegamasis kambarys didelis, atsuktas į saulę. Jame nerasi nei baldų, nei avalinių, nei baltinių. Čia tik turi but langai, keturios sienos ir lovą.

Sveiginančių gėrimų nei tabako sveikatos mieste nepardavinėjama.

Jei viršminėtai butų surėdyti dabartiniai musų miestai, daug mažiau butų ligonių, žmonės ilgiau gyventų. Žinoma, apie tokį sveikatos miestą kol kas tik svajoti galime. Musų miestai nevien nemažėja, bet su nepaprastu greitumu auga, plėtojas. Namai kas kart statomi vis didesni, augštesni, kurie užstoja nuo musų saulės spindulius. Užtat šiais laikais miesto gyvenimas labai netinka žmogaus gamtos reikalavimams.

MARKSAS II

KAIP JIS KLAIDINA ŽMONES.

Socialistų laikraščio "Naujienų" redaktorius Grigaitis yra vyriausioju lietuvių socialistų vadu Amerikoje. Karštieji jo pasekėjai vadina ji Marksu II. Tečiaus jis nežino pagaliaus nei socializmo...

Rodos tai dalykai visai nesutaikinami: socialistų vyriausysis vadas nežino socializmo!.. Dėja, taip yra. Amerikoje, matomai, viskas galima.

Paimkime bent vieną Grigaičio to Markso II sakinį ir tuoj įsitikinsime, kad tas vyras nenumano nei pačių pamatinių socializmo taisyklių.

Musų bendradarbis p. A. Račkus "Drauge" parašė:

"...socialistai atvirai sako, kad socialistų valstijoj vaikai bus auklėjami valstijos, o ne tėvų... Ką tuomet turės jausti motina, kuomet socialistų valdžia paims kuodidžiausį pasaulyje jai turtą — kudikį! Kaip nelaimingi bus tie vaikučiai, kurie bus taip atskirti nuo savo tėvų!"

Tą p-no Račkaus aiškinimą "Naujienų" redaktorius Grigaitis pavadino *nesąmonėmis*. Iš tos Grigaičio kalbos išeina, kad jis yra įsitikrinęs, jog socialistų valstijoj vaikai nuo tėvų nebus atimami, kad juos auklės ne socialistų valstija, bet pat s tėvai. Taip mano Grigaitis, tas Marksas II.

Dabar pažvelgkime, ką apie tai sako vyriausieji socialistų tėvai ir mokytojai.

Vyriausis dabartinio socializmo įkurėjas Karl Marks ir vyriausysis jo pagelbininkas Fr. Engels reikalauja, kad vaikus auklėtų ne tėvai, bet, kad butų įvestas *"viešas* ir neapmokamas visų vaikų auklėjimas"*).

Reiškia vyriausieji socializmo tėvai ir mokytojai reikalauja, kad, vaikų auklėjimas butų "viešas", arba, kitaip sakant, kad vaikus auklėtų ne tėvai, bet valstija.

To paties reikalauja ir socialistų visuotinis susirinkimas Gothos mieste. (Allgemeine und gleiche Volkserziehung durch den Staat). To paties reikalauja ir tarptautinis socialistų kongresas Londone 1896 m.

Naujausieji vaikų psychikos tirinėtojai ir auklėtojai prirodė, kad vaikus reikia auklėti nuo pat pirmųjų metų. Iš to aišku, kad socialistų valstija atims nuo tėvų vaikus visai dar mažučiukus kudikėlius.

*) *"Oeffentliche und unentgellliche Erziehug aller Kinder". Kommunistisches Manifest, l. 24.*

Tą patį aiškiausiais žodžiais patvirtina ir socialistų susirinkimas Mannheime*).

Tą patį patvirtina ir socialistų vadas bei mokytojas Stern**).

Kaikurie socialistai ir patįs pripažįsta, kad priverstinas atėmimas nuo motinos jos kudikio bus tikra vergija.

Šitai ką sako socialistas Edmund Fischer: "Motina nori pati savo vaiką auklėti, ji nori jam pasišvęsti, jinori pati juo rupinties. Norėti versti, kad ji atiduotų savo kudikį į auklėjimo įstaigą... butų blogiau, negu šeimynos (namų) pavergimas" (die Knechtschaft des Hauses)***).

Iš to vyriausiųjų socializmo vadų ir mokytojų paaiškinimo išeina, kad mažučiukus vaikus nuo tėvų atims socialistų valstija, ir kad ji pati auklės tuos vaikus, o ne tėvai. Tą patį tvirtino "Drauge" ir p. Račkus, o "Naujienų" redaktorius tai pavadino "nesąmonėmis".

Iš to tat aišku, kad socialistų laikraščio "Naujienų" redaktorius Grigaitis, tas vyriausysis lietuvių socialistų vadas Amerikoje, pramintasis net Marksu II, nežino nei pačių pamatinių socializmo taisyklių. Ir tas nežinojimas kyšo beveik iš kiekvieno Grigaičio sakinio.

* * *

Tame pačiame prieraše prie p-no Račkaus straipsnelio "Naujienų" redaktorius Grigaitis, tas Marksas II, tvirtina: "kad visi vergų laikytojai čionai buvo krikščionimis". Iš tų žodžių mes išvedėmė, kad

*) *Žiurėk apie tai Protokoll des Parteitages zu Mannheim,* 342.

**) *Žiurėk apie tai Stern, Der Zukunftsstaat, l. 16.*

***) *E. Fischer in den Sozialistischen . Monatsheften,* 1905, l. 535.

Grigaitis taip kalbėdamas, kaltina ir pačią krikščionystę už vergijos palaikymą Suvienytose Valstijose.

Nors ir buvome paaiškinę, kokiu budu iš tų žodžių tos krikščionystės kaltinimas išeina, tečiaus Grigaitis to nesuprato.

Nesupratęs, šaukia, kad jis krikščionystės nekaltinęs, kad iš jo žodžių esą negalima išvesti, kad anot Grigaičio nuomonės vergijos palaikymas išplaukia iš krikščionystės taippat, kaip pasekmė iš priežasties.

Kad Grigaitis to paaiškinimo nesuprato, stebėties nėra ko. Juk tai žmogus, kurs, vieną sakinį berašydamas, septynis kartus suklysta.

Mes dar kartą pasistengsime jam paaiškinti pavyzdžiais, kokiu budu jis, taip sakydamas, kaltina ir pačią krikščionystę už vergijos palaikymą.

Kas yra kapitalistas? Kapitalistas yra tai žmogus, kurs yra persiėmęs kapitalizmo dvasia ir veikia sulyg kapitalizmo taisyklių.

Kas yra krikščionis? Krikščionis yra tas žmogus, kurio protas ir valia yra persiėmusi krikščionyste, kuris elgias sulig krikščionystės taisyklių.

Sakai, kad kapitalistai yra darbininkų išnaudotojai. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tokie ir tokie žmonės, elgdamies sulig kapitalizmo taisyklių, išnaudoja darbininkus.

Taip sakydamas, ar kaltini ir patį kapitalizmą už darbininkų išnaudojimą, ar ne? Aiškus dalykas, kad kaltini čia ir patį kapitalizmą ir sakai nors ir kitoje formoje, kad tas darbininkų išnaudojimas išplaukia ir iš kapitalizmo, kaip pasekmė išplaukia iš priežasties, arba kitaip sakant, kad tarp kitų darbininkų skriaudimo priežasčių yra ir kapitalizmas.

Sakai: "kad visi vergų laikytojai čionai buvo kriščionis". Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tie žmonės (amerikonai) elgdamos sulig krikščionystės taisyklių, palaikę vergiją Amerikoje.

Toks gi pasakymas yra grynas krikščionystei užmestas šmeižtas. Krikščionystės vyriausioju įsakymu yra: "mylėk artimą tavo, kaipo patsai save". Tuotarpu vergijos vyriausia taisykle yra "skriausk, išnaudok tavo artimą vergą kiek begalėdamas.

Ar dabar supranti ponuli, Grigaiti, "Naujienų" redaktoriau, kokiu budu, tai kalbėdamas, apkaltinai, apšmeižei ir pačią krikščionystę?

Ar supranti dabar, ponuli, kad nenumanai nei a, b, c, iš logikos?

Ar dabar jau matai, ponuli, kad visos septynios klaidos, kurias padarei viename sakinyje, tebestovi prieš Tamstą visos, kaip prusų dragunai prieš savo oficierių?

Visa tai mus verčia Grigaičio paklausti:

1) Kokiu budu, Tamsta, drįsti buti socialistų partijos vadu, nežinodamas nei pamatinių socializmo taisyklių?

2) Kokiu budu drįsti buti laikraščio redaktoriu, jei taip nemoki galvoti, kad, vieną sakinį berašydamas, septinis kartus suklysti.

3) Kokiu budu drįsti platinti tokias tamsybes tarp savo skaitytojų ir juos taip nepadoriai klaidinti?

"Naujienų' redaktorius Grigaitis, tas Marksas II, nebeįstengdamas beišsiteisinti, paprastai ima rėkti, kolioties. Ne, ponuli, su rėksmu ir koliojimos čia nieko nepeši. Atsimink juk čia ne socialistų susirinkimas, kur to pilnai pakanka.

Čia pasiaiškink prieš visuomenę, kokiu budu su savo tokiais tamsiais ir klaidingais raštais, drįsti ardyti lietuvių kulturą, taip tamsinti nesusipratusius savo skaitytojus ir juos vesti į barbariją?

IŠGIRSK NAŠLAIČIU BALSĄ

Našlaitis visur ir visuomet yra nelaimingu. Tuom labiau svetimame krašte -- toli nuo tėvynės. Kitatautis yra svetimu ir jam musų našlaičio vargai yra svetimi. Tatai musų našlaičiai ir skursta iš visų atžvilgių. Apžiurėjimui musų našlaičių LABDARINGOJI CHICAGOS SAJUNGA, PO GLOBĄ ŠV. ANTANO.

RENGIA

CHICAGOJE DIDELIUS FERUS

Birželio 4, 5 ir 6, 1916

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SVET.

32 Place ir Auburn Ave., Chicago, Ill.

Kam rupi labdaringas darbas ir tėvynes meile, lai tomis dienomis nors keliais centais prisideda prie našlaičių palaikimo darbo.

Ateik ant Ferų patsai ir atsivesk savo draugus. FERŲ RENGIMO VALDYBA

IŠ KARES LAUKO

Italijos bedieviu darbeliai

Italams bedieviams laisvamaniams ir socialistams labai nepatinka, kad popežius stengias sutaikinti kariaujančius, sušelpti belaisvius nušluostyti nelaimingųjų našlių ir našlaičių ašaras.

Mat bedievių didžiausias troškimas yra purvais apdrapstyti popežių, vyskupus, kunigus, visą Bažnyčią. Jie tiek stengias nujuodinti Bažnyčios tarnus, parodyti, kad jie yra žmonijos slėgėjai, o čia viso pasaulio žmonės mato, kad nieks taip nesirupina sustabdyti skerdynes ir prašalinti tas žmoniją slėgiančias nelaimes, kaip popežius. Delto bedieviai iš kailio nerias, kad kaip nors popežių apšmeižus savo laikraščiuose už tą jo prakilnų darbavimos.

Viena tik bėda socialistams ir laisvamaniams, kad žmonės nebenori jų beklausyti.

PRASIDEDA VEIKIMAI APLINK SALONIKUS.

Havas agenturos depeša iš Atėnų sako, kad 30,000 bulgarų iš Juodųjų jurių pakraščių nugabenta Salonikų frontan, į Graikijos pasienį.

Taip pat aplink Salonikus smarkiai veikianti sąjunginiukų kariuomenė. Anglų kariuomenės Salonikuose vyriausias vadas, generolas Howell, su kitais oficieriais viešėjęs Atėnuose. Ir čia jis gavo paliepimą kuoveikiausia grįžti į Salonikus.

Su pavasariu centralės valstybės visur pradės užpuolimus.

Kiek dar gali tęsties kare?

Italų laikraščiai praneša, kad Anglijos ministerių pirmininkas Asquith, budamas prie popežiaus Romoje, išsitarė, kad karė dar gali tęsties ištisus penkerius metus. Tečiaus galime tikėties, kad tokie barbariški Anglijos ministerių pirmininko pranašavimai neišsipildys.

Francijos vyriausioji valdžia praneša, kad dabar vienoj Francijoj del karės jau esą pusantro milijono našlaičių, o kiek yra našlių, kiek yra dabar lušų, kiek užmuštų. Tai vienoje Francijoj. O juk nemažiau tokių nelaimingų yra ir Rusijoj ir Vokietijoj ir Anglijoj ir kitose kariaujančiose valstijose. Ir visgi norėti tęsti tą baisiąją karę pagaliaus kad ir penkerius metus, tai ištiesų reikia buti tikru barbaru.

KAREIVIŲ BELAISVIŲ PADĖJIMAS RUSIJOJE.

Raudonojo Kryžiaus ir neutralių (nekariaujančių) valstijų atstovai pradžioje šių metų lankė belaisvių stovyklas Rusijoje, norėdami susipažinti su sąlygomis jų gyvenimo. Padėjimas kareivių belaisvių Rusijoje, sulyg pranešimų tų atstovų, esąs apverktinas. Čia paduosime keletą ištraukų iš tų pranešimų:

Krasnojarske belaisvių ligoninėse kareiviai miršta badu. Verchne — Udinske kazokai nudurė 6 austrus belaisvius ir 2 vokiečius. Nikolsko — Usuryjske 40 nuošimčių belaisvių išmirė nuo šiltinės ir škorbuto. Prižiurėtojai ir silpnus ligonis dažnai be pasigailėjimo mušą, varginą. Atchinske belaisviai gyvena tamsiose rusyse, kuriose pilna įvairų šliaužų, kirmėlių. Delei stokos šviesos diduma belaisvių apako. Irkutske delegatai Raudonojo Kryžiaus radę 27 belaisvius uždarytus purviname rusyje didumo 11X12 pėdų. Visi jie sirgo. Pasivaikščioti neišleidžiami. Viduržiemyj iš Irkutsko buvo siunčiama keletas tukstančių belaisvių į Balaganską. Tuomet Sibirijoje buvo didžiausieji šalčiai. Visi belaisviai menkai apsivilkę ėjo pėsti, brido per giliausias pusnis. Jei kas netekęs jėgų valandėlei sustodavo, tą kazokai mušdavo botagais. Daug tuomet iš jų mirė kelyj, daug nušaldė kojų ir rankų pirštus, nosis, ausis. Berezovoj 25,000 belaisvių gyvena 6 barakuose, kuriuose nėra nei lovų, nei kedžių. Visi jie kenčia badą. Jie dažnai mušami botagais. Čitoje 800 šimtai belaisvių beveik vaikščioja menkai apsirėdę. Atėmė nuo jų ir batus.

GRUMIMOS PRIE TVIRTUMOS "MIRUSIOJO ŽMOGAUS KALNO" NESILIAUJA.

Ta vieta, kur dabar tokie baisųs mušiai, pavadinta nejaukiu vardu Mirusiojo Žmogaus kalnas. Tuo labiau ji dabar nusipelnė to vardo. Jau mėnuo suviršum laiko, kaip ten šeiminkauja mirtis. Francuzai ir vokiečiai žudo už tą vietą tukstančiais savųjų žmonių. Pati francuzų vyresnybė pripažinsta, kad čia esančios baisiausios skerdynės. Tokių skerdynių nebuvę nuo pat pasaulės pradžios.

Birbia, trata tukstančiai francuzų kulkasvaidžių, skina tukstančius, besiartinančiųjų vokiečių. Per savo žuvusiųjų brolių lavonus lipa kiti vokiečių pulkai. Galop jie išsiveržė į francuzų apkasus. Francuzai ten galą gavo.

Bet štai ateina nauji francuzų pulkai, šturmu puola ant jų vokiečiai ir vėl atsiima savo prarastuosius apkasus. Ten krito apie 10 tukstančių kareivių iš vienos ir kitos pusės. . . .

Dabar vokiečiai gruda ant to kalno 80 tukstančių savo geriausių kareivių. Šimtai armotų ardo francuzų susitvirtinimus, Dumų, dulkių ir kulkų išleistųjų bei mėtamųjų žemių tirščiausi debesis. Dienovida negalima matyti žmogaus už kelių dešimtų žingsnių.

Vėjui praskiedus tuos tirštus dumų ir dulkių debesis, matyti, kaip plaukia pilkos vokiečių vilnis, lipdamos į kalno viršų ir siausdamos jį iš šalių.

SMARKUS AUSTRŲ VEIKIMAS.

Austrų galingosios armijos nesulaikomai griaujasi Italijos šalin. Viennoj skelbiama, kad austrai -vengrai jau 11 mylių inėję Italijon. Pakeliui viskas truškinama didžiulėmis armotomis. Nuo šaudymo tik stena kalnų uolos. Kai kuriose vietose italai galvatrukčiais nešinasi nuo priešininkų be paliovos mėtomo plieno ir švino.

Į šiaurius nuo Sugana klonio, Tyroliuje, austrai-vengrai užėmė kalnų augštumas nuo Salubic lig Borgo. Italai taip-pat numušti nuo Pompel kalnų. Austrai paėmė ir Campologno tvirtumas. Uždarė italams perėjimą per klonius Val d' Assa ir Posnia.

Nuo pradžios užpuolimo austrai paėmė nelaisvėn, 24,400 italų, tame skaičiuje 524 oficierius. Paėmė 257 armotų, 101 kulkasvaidį ir 16 bombų mėtyklių.

Ir be paliovos italai vis toliau genami. Visi jų pasipriešinimai narsiųjų austrų - vengrų sutruškinami.

KRUVINAIUSIOS SKERDYNĖS PASAULIO ISTORIJOJ.

Pasaulio istorija nežino kruvinesnių žmonių skerdynių, kokios dabar seka aplink Verduną. Vokiečiai regis buvo skaudžiai įžeisti francuzų paskutiniais užpuolimais. Todel dabar jie kaip atsisuko priešais francuzus, tai kaip šluota juos šluoja ir išnaujo visu frontu varosi pirmyn. Francuzai vietomis tiesiog neįveikiami. Todel vienų ir kitų kareivių nuostoliai neapsakomi. Negana žudimosi plienu ir švinu. Skerdžiamasi dar ir durtuvais. Kruvos kareivių lavonų tekšo. Nėra laiko juos palaidoti. Nėra laiko ir kaip sužeistuosius paimti iš mušių lauko.

Baisiausi mušiai durtuvais verda apie Douaumont fortą, kurio dalį francuzai buvo užėmę. Douaumont daugiau nei kokia tvirtuma. Tai tik griuvėsių kruva.

Kitoj pusėj Meuse upės vokiečiai ir gi varosi pirmyn. Ten irgi seka ne mažesnės skerdynės.

Kova už Verduną ligi pasaulio pabaigai bus atmintina.

Ar greitai ivyks taika?

Vokietija kelis kartus išreiškė norą taikinties. Bet Anglija ir Francija jokiu budu taikinties nesutinka. Anglų ir francuzų laikraščiai nuolat primeną Wilsonui, kad jis prie taikos kariaujančių nekviestu, nes taika esanti nepageidaujama. Anglų ir francuzų politikai ir ministeriai kalba, kad jie kariausią kol Vokietijos nenugalėsią, o kad to nugalėjimo dar ne pradžios nesimato, tai jie kariausią nors iki paskutinio kareivio.

Tai kraugerių užsispyrimas! Kaž ar jie taip besakytu, jei į vietą nekaltų kareivių, patiems reiktu stoti į tas skerdynes.

Popežius šelpia pabėgėlius

Kuomet austrai-vengrai ėmė veržties Italijos provincijon Vicenza, italai gyventojai turėjo bėgti savo šalies gilumon, nelyginant kaip lietuviai iš Lietuvos besiveržiant vokiečiams. Kai kurie pabėgėliai paliko visą savo mantą. Popežius Benediktas XV paaukojo pabėgėlių sušelpimui $1,000.

KAS GIRDĖTI IŠ KARĖS LAUKO NUO RYGOS?

Vokiečiai nuo seno rija seilę, veizėdami į Rygos miestą. Jų generolai viens kitam žada savo galvą, jei jie nepaimsią Rygos.

Bet jau kelintas mėnuo, o darbas nei iš vietos nejuda. Ryga tebestovi vis nepaimta.

Rusai taip-pat nenori to miesto išleisti iš savo rankų, kur visiokie jų činovnikai ir biurokratai taip skanę duonelę valgė, spausdami vietos gyventojus latvius.

Kad apsižiurėti, ką beveikia apkasuose vokiečiai, rusų generolas Kuropatkin įsakė, kad rusų lakunai dažnai aplakstytų vokiečių pozicijas.

Keletas rusų lakunų dieną iš dienos ėmė lankyties ant vokiečių linijų prie Rygos.

Vieną kartą jų numestosios bombos pataikė į kazarmę. Toje kazarmėje buvo uždaryti rusų kareiviai ir oficieriai vos tik nesenai mušyje paimti į nelaisvę.

Krisdama bomba nunešė stogo kertę, išvertė dvi kazarmės sienas ir užmušė 2 rusų oficieriu ir 15 rusų kareivių nelaisvių, o 21 sunkiai sužeidė.

Bet ir tam pačiam lakunui neišėjo geriau. Vokiečiai tą paukštį pašovė, pašautasis nukrito nebegyvas netol nuo sudraskytosios jo paties mestąja bomba kazarmės.

DIDELI AUSTRŲ LAIMĖJIMAI.

Austrų-vengrų armijos per tris dienas šturmavo ir paėmė italų tvirtumas Chiesa apylinkėj. Chiesa guli už 21 mylios į šiaurvakarus nuo Vicenza. Chiesa tvirtumas paėmė dešinysis austrų - vengrų armijų sparnas. Tos tvirtumos austrus stipriai laikė išeiti iš Vallarsa klonio. Bet italai negalėjo atlaikyti austrų spaudimo ir jų didžiulių armotų šovinių krušos. Po trijų dienų pasibaisėtino mušio austrai sulygino su žeme tas tvirtumas ir italus numušė pakalnėn į upę. Austrams ten teko 10 armotų.

Dabar liko be jokios vertės Conizugnoj italų pozicijos. Karės pradžioje italai daug kraujo praliejo, kol užėmė tas pozicijas, stovinčias viena mylia augščiau jurių lygmalos. Austrams užėmus Chiesa, italai Conizugna turės apleisti be nei kokio mušio.

Italų armijų kairysis sparnas labai daug nukentėjo ir nustumtas Adige kloniu net lig Ala miesto.

Austrai be viršminėto laimėjimo dar užėmę Cima Costa, Corno di Campo Verde ir mėgina paimti fortifikacijas nuo Pasubio lig Arsiero.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DRAUGĄ"

A. M. Norkunas
Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklelų draugystėms, o ypatingai: kokardų, guzikučių, metalinių anameliuotų ir padengtų celluloid'u, šarpų, veliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
166 Molrose street, Montello, Mass.

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LaSALLE St.
(Room 915) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drover 5326

Pearl Queen Koncertinos

76 — 102 raktų oktavos ir trigub liežuvėliai, dabar ji yra vartojama vi su geriausių muzikantų Suvienytos Valstijose.

Prašyk mūsų katalogo, jis yra veltui
Georgi & Vitak Music Co.
4663 Gross ave.,
CHICAGO, ILL.

Plymouth National BANK
Plymouth, Pa.
Kapitalas su perviršiu $165,000.00.
Šitoji Banka prižiūroma Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite,
iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

Svarbi žinia West Sidiečiams.

Kas iš West Side'čių užsisakis "DRAUGĄ", užmokėdamas $3.00, gaus dovanu didžiausį Amerikos lietuvių "Metraštį" per mane metams dienraštį arba per metus dvisavaitinį laikraštį "Tikyba ir Dora".

Užsimokėjęs $3.50, gaus per ištisius metus dienraštį "Draugą" ir mėnesinį juokų laikraštį "Žvirblį".

Nauduokitės gera proga!
P. CIBULSKIS,
2112 W. 21 Pl. Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

PASEKMINGAS, MOKSLIŠKAS GYDYMAS DYKAI DEL VYRU IR MOTERIU.

Ar slinka jums pluakai?
Ar prazilę jusu plaukai nuo metu? Ar užkrosti kokias nors ne svelkumais ir limpanti jie?
Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?
Ar plinki, bei pradedi plikti?
Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligu, tai stenkites apsauguoti jos. Užsakykete iliustrota knygute jusu prigemtą kalba: "TEISYBE APIE PLAUKUS,"
Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas ivairios žinios:
Gražybe plauku,—sudejimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žilumas—Kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai i penkius savaitis tureti gražius plaukus.—Žili plaukuai.—Barzda.—ir dekavones nuo užganedintu kliętu.

GYDYMAS DYKAI.

Mes galeme pertikrenti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkimą plauku prašalina plaiskotes ir augina grazius plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiučeme kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išpiaukete žemiau atspaustą kuponą ir siuskete šianden.
Union Laboratory, Box 537, Union, N. Y.
UNION LABORATORY,
Box 537, Union, N. Y.
Siučiu į dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiuntimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus."
(Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

Telefonas Canal 4052
Dr. A. K. Rutkauskas
2302 So. Leavitt St.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui
Tuojau įtrink D-ro Richter'lo
PAIN-EXPELLER
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuvnikų numylėtas naminis budas
Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"
25c. ir 50c. butelukas visose aptiekose arba stačiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
29 Washington Street, New York, N. Y.

Geriausios Farmo

Pirkite pas mus farmas didžiausioje Lietuvių Farmerių Kolonijoj Amerikoje. Ta kolonija yra musų uždėta 1905 metais, ir jau apgyvendinome su 360 lietuviais. Mes esame seniausi ir didžiausi farmų pardavėjai lietuviai Amerikoje. Mes parduodame teisingiausiu budu, išduodame pirkėjams warantuotus popierius, Deeds ir čystus Abstraktus be jokių ekstra mokesčių. Mes turime šimtus visokio didumo farmų parduoti: išdirbtų, su užsėtais javais su sodais ir budinkais. Žemė derlingiausia: lygi su juodžemiu ir moliu, ir molis su gera smelžemė. Geriausia žemė del visokių javų, dar žovių, sodų, pievų ir del ganyklų. Turime daug žemės neišdirbtos, geros, kuri parduodama visokio didumo plotais, pigiai, po $6,00 akeris ir brangiau, ant lengvų išmokėjimų. Kiekvienas gali tokios žemės pasiimti, ir dirbdamas mieste išmoketi, įgydamas tokiu budu geriausią farmą. Pasiskubinkite nusipirkti žemės, nes ji greit eina brangyn. Atvažiuokite pas mus, mes užtikrinome jus, kad surasit farmų pagal savo norą, ir už ką busite dėkingi. Kviečiame visus miestų darbininkus ir biznierius apsigyventi gražiame ir sveikame krašte, kur yra aplink vaikams mokyklų, bažnyčių, geležinkelių ir gerų žvyruotų kelių, aplinkėje pirklybinio miesto Scottville's ir pačtavo miesto Ludington, Mich. Nusipirkite musų kolonijoje farmas, jums taip patiks ant musų farmų, kad apie miestą nei pamislyti nenoresite. Turėsite ant farmos sau užtikrintą gerą gyvenimą; trumpu laiku farma pati išsimokės visokias skolas, ir jus liksite į kelius metus turtingais farmieriais. Rašykite tuoj gausite Lietuvių Kolonijos mapą ir farmų katalogą dovanai. Tik idėkite už 4 c., stampą del pačtos kaštų.
Tikras adresas:
A. KIEDIS and CO.
REAL ESTATE
Peoples State Bank Building
SCOTTVILLE, MICH

LIETUVIŠKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600--4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų einijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležeukelių po visą Amerika ir Europą.
Musų Banka išdirba visokius raštus ir dekumentus visose kalbose ir duoda roda lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikalo-le ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės girsminėtu antrašu.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutaupysime jums 50% jusų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo $25 iki $85 ant orderio daryti siutai $5.00 ir augščiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos $4. $5 ir $6.00. Ant orderio siutos kelinės už $2.50.
KUPARAI ir VALYZAI
S. Gordon
1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Atdara kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION
ĮKURTA 1867 M
PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.
TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridadam kas pusė metų.
Atdaras Subatos Vakarais nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

PLATINKITT TARP AMERIKONŲ BROSIURĄ.
A Plea for the Lithuanians
Tai geriausias tarpininkas supažindinti amerikonų plačią visuomenę su lietuvių tauta ir dabartiniais Lietuvos vargais. Atskiras egzemplioris tik 10 c. Galima gauti pas:
KUN. J. J. KAULAKĮ,
324 Wharton st., PHILADELPHIA, PA.
arba
"DRAUGO" KNYGYNE,
1800 W. 46th st., CHICAGO, ILL.

IVAIRIOS ŽINIOS

Sužeisto kareivio pasišventimas

Pietinėje Austrijoj yra labai graži šalis Tiroliu vadinama. Tos šalies gyventojai yra geriausi katalikai. Dabar toje šalyje virte verda smarki kova Austrijos su Italija.

Viename slėnyj tarp kalnų, kur buvo smarkus mušys, eina kareivis tirolietis, Petras Hofferis. Nuo veido nudegusio saulėje varvėjo prakaitas. Vienos kojos kelnės augščiau kelio buvo perplėštos. Ant kojos buvo sujuodavęs, sustingęs nuo sukepusių kraujų raištis. Koja buvo peršauta, kaulas sutrupintas.

Kelis žingsnius žengęs, su šautuvu pasiremdamas, Petras turėjo ilsėties. Nusimovęs kepurėlę, nušluostęs prakaitą su marškinių rankove, vėl šlubavo tolyn.

Dar 4 kilometrai (apie 2 myli) iki ligonbučio. Ta kelionė sužeistam Hofferiui rodės begalo ilga. O koki kaitra slėnyje! Pietų saulė rodos deginte degino. Nei vieno debesėlio, nei vėjo nei uksmės. Besiartinančios mirties troškulys vargino nelaimingą. Burna visai išdžiuvo. Už vandens lašelį Petras rodos visus pasaulės turtus atiduotu.

Vargais negalais nušlubavęs kelis šimtus žingsnių, Petras sustojo. Už krumelio jis išgirdo silpnutį dejavimą. Petras, nusvyravęs, pamatė už krumo begulintį su žeistą kareivį. Sužeistasis, papludęs kraujuose, gulėjo aukštelninkas ir vos vos kvėpavo. Tik kraujas nuolat bėgo pro pamėlinavusią burną.

"Gert, mirštu", sudejavo kareivis.

"Nori gerti', bet kur dabar gauti vandens bent lašo, aš ir pats trokštu, atsakė Petras Hofferis, eikiva kaip nors į ligonbutį".

Jau antrą dieną, guliu sužeistas. Man skausmas degina krutinę, negaliu nei atsikelti.

"Ar girdi šaudymus, sušuko Petras, ateina italai bus bloga, kelkis kaip nors aš tau eiti padėsiu". Petras padavė jam ranką, atkėlė, bandė eiti abudu. Bet vos kelis žingsnius nužengė, Petro draugas krito ant žemės.

Petras, palingavęs galvą, pasakė: pasilauk čia trupučiuką, aš eisiu vienas į ligoninę ir atsiųsiu žmones, kad tavę parneštu. Pašlubavęs kokias penkias dešimtis žingsnių, Hofferis su džiaugsmu pamatė šaltinėlį prie kelio. Atsigėręs pats ir prisėmęs kepurę, Petras neša vandens pagirdyti savo draugą. Pagirdęs mirštantį kareivį, Petras Hofferis skubinai nuėjo į ligoninę. Vandens atsigerus, jam rodės, kad spėkos (sylos) išnaujo sugrįžo.

Bet praėjus kelis šimtus žingsnių raištis nuo žaizdos nukrito. Emė smarkiai iš jos bėgti kraujas. Petrui vis rodės, kad jis kaip nors nusivilks iki ligonbučio, ten nuplaus jo žaizdas perriš, paguldys į baltą lovą ir jis vėl išgys.

Bet kraujas iš žaizdos vis srovena, žaizda nuo skausmo tartum degti dega. Petras atsisėdo prie kelio, kad aprišus sužeistąją koją. Bet čia pradėjo, jam rodės, kad žemė ir medžiai bėga aplink jo, o dangus sukas, lygu koks verpetas. Akyse sutemo, ir Petras be žado ir be sąmonės, pavirto nualpęs į griovį. ....

Kada Petras Hofferis atsibudo, jau buvo vakaras. Prie jo stovėjo du kareiviai su naštuvais ir taisės jį nešti į ligonbutį. Petras noriai butų atsigulęs ant naštuvų, bet jam prisiminė sužeistasis jo draugas. Palaukite draugai, neneškite dar mane. Eikite, ten toliau guli bemirštąs kareivis. Jei jis dar gyvas, pirmiau jį parneškite, o paskiaus manę.

Kareiviai paklausė. Nuėję atrado dar gyvą išvirtusį prie kelio kareivį. Paėmę padėjo jį ant naštuvų ir nunešė į ligonbutį.

Tuotarpu Petro Hofferio žaizdą gėlė vis labiau. Jam ėmė lįsti mintis, kad nešėjų iš ligonbučio nebesulauks.

Tuomet jis ėmė karštai melsti Dievą, kad Viešpats jį sustiprintų, kad jis galėtu patekti į ligonbutį ir ten prieš mirsiant dar išsispavėdoti, ir priimti kitus, mirštantiesiems skiriamus sakramentus.

Dievas išklausė Petro maldos. Štai eina kunigas iš ligoninės, išspavėdojęs sužeistuosius. Petras Hofferis, kunigą pamatęs, nudžiugo begalo. "Tėve dvasiškas, išspavėdok mane, aš mirštu, sušuko Hofferis.

Kunigas išspavėdojo Petrą, suteikė jam sakramentus. Nepaskubo kunigas nei maldų pabaigti, Petras Hofferis pradėjo merdėti.

Buvo stebuklingai gražus vakaras. Dangus apsėtas milijonais žibančių žvaigždžių. Aplinkui tyla. Tik toli toli girdėti armotų griausmai. Ten verda kova. Ten šauksmai pagelbos sužeistųjų, ten vaitojimai mirštančiųjų ir kulkų zvembimai susimaišė į kaž kokį pragarinį koncertą.

Bet Petras tų baisybių jau nebegirdi.

Petras įsmeigė savo akis migla aptrauktas į mėlinąją žvaigždėmis nusagstytą dangaus skliautą, jis nebejautė nei savo žaizdos. Jam taip gerai, taip lengva, taip malonu, kaip rodos nei kareivį, Petras Hofferis kuomet nebuvo. Petras Hofferis pasigailėjęs savo sužeistojo draugo daugiau negu savęs, dabar pats miršta laukuose ant griovio kranto. Dar kartą mirštantis sujudėjo. Ištaręs: "Dieve priimk mano dušią", Petras užmigo ant amžių.

Atėję nešėjai užšalusį Petro Hofferio kuną berado.

LIETUVOS REIKALAI

KAS GIRDĖT LIETUVOJE?

Per ilgus metus dejavo Lietuva, prislėgta sunkia rusų činovninkų išnaudotojų ranka. Atsiminkime Muravjovo Koriko laikus, atsiminkime nekaltų žmonių žudymus Kražiuose, atsiminkime, ką musų vargšai žmoneliai kentėjo nuo vietinių činovninkų, kaip jie nuo žmogaus paskutinį skatikėlį lupo, kaip jie neleido jokios vietos savo šalelėje užimti, kaip jie draudė pagaliaus kningelę lietuviškai paskaityti!

Ir šitai ta Rusija susigrumė su kita musų žudytoja Vokietija. Ir musų vargšė Lietuva del tų savo spaudėjų turėjo kuodausiai nukentėti.

Dabar iš Lietuvos labai sunku gauti kokią žinelę. Štai, ką rašo vokiečių laikraščiai:

Rusų armija, besitraukdama sunaikino beveik viską Lietuvoje, prie ko tik ji priėjo, ir ką sunaikinti paskubo.

Žmonės paliko skurde. O skurdas yra geriausias ligų platintojas. Pradėjo siausti po Lietuvos suvargusius žmoneliūs rauplės, karščiai (šiltines), ir pagaliaus cholera.

Vokiečiai, bijodami, kad tos ligos neišsiplatintu ir neužkrėstu jų armijos, ėmė su tomis ligomis smarkiai kovoti. Su tuo tikslu įsakyta visur užlaikyti didžiausią švarumą. Isteigta daugelyje vietų ligonbučiai. Vokiečių gydytojai atrado, kad didžiausiais ten ligų platintojais yra nešvarus gyviai: blusos ir utėlės. Delei žmonių skurdo, tų gyvių labai privisę. Ne vienoje vietoje vokiečių valdžia įstačiusi ant upių (ant vandens vidurio) tam tyčia padarytus namus, kur žmonės valomi nuo tų gyvių.

Vokiečiai įsakę, kad visi, ypač jaunesnieji butų įčiepyti nuo rauplių. Taip įčiepyta Lietuvoje apie 150 tukstančių žmonių.

Be to Lietuvoje nuo bado ir nuo karės baisybių atsiradę daug pasiutusių šunų. Tuos šunis smarkiau naikinama. Be to, kad apsaugojus žmones nuo tokių šunų, valdžia sumanė sumažinti tų gyvylių skaitlių. Ant šunų uždėjusi didelius mokesčius, kad beveik nieks nebenorėtu šunų belaikyti.

Lietuvių komitetas Šveicarijoje

Šis komitetas pastaraisias laikais ypač sujudo rupinties šelpimu lietuvių belaisvių. Vokietijoje. Velykų šventėms jis išsiuntė belaisviams 6 tukstančius svarų duonos, mėsos, pieno kondensuoto.

Šiaulų apylinkės

Miestas Šiauliai ir jo apylinkės šioje karėje ypač skaudžiai nukentėjo. Bet karės vėsula senokai čia praėjo ir Šiaulių apskritis jau pradėjo atsigauti nuo karės sunaikinimo. Vokiečiai Šiaulių apylinkę vadina turtingiausia iš visos Lietuvos. Malunai, kurių čia buvo labai daug sunaikinta, pataisyti ir vėl veikia. Ypač gi smarkiai darbuojas Šiauliuose Frenkelio odų fabrika. Tai didžiausia odų fabrika ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje.

MAIŠTAS UKMERGĖJE.

Iš Dvinsko praneša, kad šiomis dienomis vėl kilo Ukmergėje maištas. Išalkę miestelėnai ėmė daužyti krautuves, valdiškas įstaigas. Didelis burys žmonių sustojo priešais komendanto rumus ir griežtai reikalavo duoti jiems duonos. Ukmergės komendantas, išėjęs ant balkono, paaiškino, kad šioje valandoje duonos nėra, bet artimiausioje ateityje atvež ir Vokietijos.

Tarp žmonių pasigirdo nepasitenkinimo balsai. Kažkas suriko: "Mušti jį!" Susirinkusieji pradėjo mėtyt į komendantą akmenimis. Šisais tuojaus paspruko į kambarius. Žmonės nerimastavo. Beveik visi langai komendanto rumų buvo išmušti.

Ant balkono pasirodė koks tai valdininkėlis, kuris paėlęs ranką davė suprasti, kad norįs kalbėti. Susirinkusieji nutilo.

"Liepiant komendantui pranešu, kad jeigu jųs nenurimsit ir neišsiskirstysit, bus pašaukta malšinti kariuomenė. Žymesnieji trukšmadariai bus patraukti į kariškąjį teismą".

Nespėjo jis pabaigti, kaip jau akmenis pradėjo viens už kito lėkti jo linkon.

Savo grąsinimą komendantas išpildė. Pribuvęs komendantas išpildė. Pribuvę buriai kariuomenės keletą kartų iššovė į sukilėlius. Minia išsiskirstė. Ant pleciaus prasidėjo areštai.

DELEI LIETUVOS GYVENTOJŲ ŠELPIMO.

Išsiųstieji Lietuvon delegatai kun. Dr. Bartuška ir Dr. J. J. Bielskis iš Švedijos praneša, kad piniginė Lietuvai pašelpa reikalinga kuogreičiausiai. Visoks maistas Vokietijoje pasirodo nėra labai brangus ir reikalingą kasnį duonos kiekvienas turėdamas pinigų galėtų nusipirkti. Iš Švedijos valgomieji daiktai užginta vežti Lietuvon bei Lenkijon. Pasiuntiniai žada pasirupinti per Švedijos Raudonąjį Kryžių gauti leidimą siųsti iš Amerikos Lietuvon drabužius.

LIEPOJUJE VOKIEČIAMS UŽĖJUS.

Laikraščiai praneša, kad gyvenimas Liepojuje beveik einąs paprasta vaga. Daug fabrikų dirba. pragyvenimas pabrango. Kun. kleb. Vizbaras esąs sveikas ir darbuojasi posenovei. Nebėgo ir kiti kunigai: Bakšis ir Gedvila.

TAUTOS FONDO SKYRIAI

Daugiau T. F. Skyrių susitvarkė sulyg Tautos Fondo konstitucijos. Šiuomi paduodu sąrašą naujų T. F. skyrių, kurie išpildė T. F. konstitucijos reikalavimus: —

Tautos Fondo skyrius No. 25, Waukegan, Ill.
Pirm. — Kaz. Burba,
Pirm. pag. — Al. Jankauskas,
Rašt. — Step. Keliotas,
Iždi. — Jonas Ašmis,
Iždo glob. — Vin. Svitaris ir Juozas Svitaris.

—::—::—

T. F. skyrius No. 26, Minersville, Pa.:
Pirm. — V. J. Lukoševičius,
Pir. pagelb. — P. Jankauskas,
Rašt. — Jokubas Milašauskas,
Iždi. — kun. J. Dumčius.

—::—::—

T. F. skyrius No. 27, Sheboygan, Wis.
Pirm. — Juozas Kadžiavičius,
Rašt. — Juozas Astriavičius,
Iždi. — Anupras Kaciavičius.

—::—::—

T. F. skyrius No. 28, Curtis Bay, Md.
Pirm. — Juozas Gaižutis,
Rašt. — A. B. Radauskas,
Iždi. — St. Padvarskis,

—::—::—

T. F. Skyrius No. 29, Lowell, Mass.
Pirm. — Kaž. Kiras.
Pir. pag. — J. Kviatkauskaitė,
Iždi. — Juozas Karsokas,
Iždi. pag. — Juozas Dulkė,
Rašt. — J. Aleknavičius,
Rašt. pag. — J. Zupkauskas.

—::—::—

T. F. skyrius No. 30, Worcester, Mass.
Pirm. — kun. J. J. Jakaitis,
Pirm. pag. — J. Vaitkus ir T. Urbanavičiutė.
Prot. rašt. — Kasp. Mažeika.
Fin. rašt. — T. Migauskas, P. Zaviackas.
Iždi. — Kaz. Grigaitis,
Iždo glob. — Jurgis Tutila, O. Stasievičienė,
Maršalkos — J. Šukis, Petras Liubinas.

—::—::—

T. F. skyrius No. 31 Chicago, Ill.
Pirm. — A. Brožys,
Rašt. — A. Aleksandravičius,
Iždi. — S. Gotautas,
I T. F. Komisiją — K. Pakštas, A. Aleksandravičius,

—::—::—

T. F. skyrius No. 32, Chicago, Ill.
Pirm. — A. A. Šlakis,
Pirm. pag. — M. Žaldokas,
Rašt. — Ant. Nausėdienė,
Iždi. — P. P. Baltutis,
Iždo glob. — M. Janušauskienė, M. Gurinskaitė
I T. F. Komisiją — M. Žaldokas, A. Nausėdienė, A. A. Šlakis.

—::—::—

T F. skyrius No. 33 Hartford, Conn.
Pirm. — Antanas Kučas,
Rašt. — Andrius J. Pateckis,
Iždi. — kun. J. J. Ambotas,
I T. F. Komisiją — kun. J. J. Ambotas, Eleonora Mašatukė.
T. F. skyrius No. 34, Mahanoy City, Pa.
Pirm. — Martinas Geležėlė,
Rašt. — A. F. Leskauskas,

—::—::—

T. F. skyrius No. 35, Cambridge, Mass.
Pirm. — B. Arjauskas,
Rašt. — A. Busbničia,
Iždi. — Vl. Jakavičia,
Iždi. glob. — J. Degutis, F. Rudakas,
Dvas. vad. — kun. J. Krasnickas.

—::—::—

Tris dešimts penki skyriai jau įregistruota T. F. centro kningose ir gavo numerius. Kur kiti T. F. skyriai? Visi tie skyriai, kurie dar neprisiuntė Tautos Fondui savo valdybų vardus ir adresus, idant gauti čarterį ir tt., lai kuogreičiausia pasiskubina tai padaryti. Prisiųskite Tautos Fondo centro valdybai savo valdybos ir komisijos sąnarių vardus bei adresus tuojaus "special delivery" laišku. T. Fondas tuojaus, taip-pat greitumu paskirs numerį ir išduos čarterį.

Tautos Fondo seimas įvyks Philadelphia, Pa., birželio 9, 1916 m. Todel gi yra reikalinga, kad skyriai greičiau išpildytų T. F. konstitucijos reikalavimus. Visi skyriai greičiaus prie darbo!

A. A. Šlakis,
T. F. Raštinin.

DIRBTUVĖ DEL VAŽIUOTOJŲ.

Sutaupo pinigus. Pirk tiesiog ir sutaupyk $10 ar $20 ant dviračio.

RANGER DVIRAČIAI 94 modeliuose, spalvose ir didume. Didžiai pagerinti; kainos numuštos. Kiti pasitikėtini modeliai, $11.95 ir augščiaus.

MES SIUNČIAME DYKAI Jums del 30 dienų išmėginimo.

Mūsų didelis katalogas DYKAI rodo viską naują del dviračių. Tai enciklopedija informacijos, kurias privalo turėti kiekvienas. Rašyk mums.

SYNOS, lempos, ratai ir reikmenys už pusę paprastos kainos. Keletas gerų vartotų dviračių paimta pardavimui nuo $3 iki $8.

Nepirk dviračio, šynų ir reikmenių pirm negu jūs parašysite ir sužinosite apie mūsų **stebuklingą pasiulymą,** žemas kainas. **Rašyk dabar.**
MEAD CYCLE CO., Dept. A—334 Chicago.

Tel. Yards 1532
DR. J. KULIS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 S. Halsted St. Chicago.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas
Priėmimo Valandos: nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 v.
Nedėliom: nuo 9 iki 2 po piet: nuo 6v.l 8kl

Phone Canal 2118
DR. A. YUSKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Pirk sau odos ir batų taisymo dalykus nuo
K. KAPLAN & SONS
Wholeseller
Odiniai dalykai ir avlinės krautuvėms daiktai.
1646 W. 47th St.
Musų kainos yra žemiausios

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
Gydas Vyrų, Moterių ir Vaikų Ligas.
3337 So. Morgan, st.,
CHICAGO, ILL.

Puikiausi Vakarai

OPERETTA ŠIENAPJUTE

DVEJUOSE AKTUOSE

Iš angliško sulietuvino S. Kvietkus.

BUS LOŠIAMA NEDĖLIOJE 4 D. BIRŽELIO 1916 M. ŠV. KAZIMIERO BAŽNYTINĖJE SVETAINĖJE.

O BIRŽELIO 6 D. UTARNINKO VAKARE LIETUVIŲ TAUTIŠKOJ SVET., KURI RANDASI TARPE CHRISTIAN IR CARPENDER STREET, ANT MOYANMENSING AVE. PHILADELPHIA, PA.

Abiejų vakarų pradžia nuo 8:15 p. m.

Tie puikųs vakarai yra surengti del pagerbimo DELEGATŲ ir svečių suvažiavusių ant 31-mo SEIMO SLRKA. Seimo sesijos atsibus 6, 7 ir 8 birželio (June), 1816 m. Lietuvių Tautiškoje Svetainėje tarpe Christian ir Carpenderg atvių ant Mayamensing Ave., Philadelphia, Pa.

7 BIRŽELIO SEREDOS VAKARE, BUS DIDELIS KONECRTAS IR ĮVAIRŲS ŠOKIAI,

Kuris atsibus po bažnytinėje šv. Kazimiero salėje.

Teipgi Ketverge 8 birželio Lietuv. Taut. Svetain.

Bus sulošta 2 aktuose Operetė "NASTUTĖ" su gražiausiomis dainomis tarpais. Iš Gerbiamų Svečių Delegatų, bus prakalbos, paaiškinimas apie įvairius dalykus, bei atsitikimus. Malonėkit nepamiršti, broliai tautiečiai, kad gražiausi vakarai kokių dar Philadelphijos lietuviai nėra matę. Ant tų vakarų bus puiki Orkestra prof. Grigaičio, taip-gi dalvaus visi Vyčių bei bažnytinio Choro geresni giedoriai vadovaujant varg. *J. J. Hodell.* Operetė "Šienapjutė" yra taip graži, kad kas tik gaus ją pamatyti jausis esąs ant Lietuvos pievų, prie gréblio ir dalgio, kas jums primins laimingas dienas mus brangioj Tėvynėj - Lietuvoj. Apysaka yra imta kaip viena karalaitė geidė buti ukininke, o kita ukininko duktė norėjo buti augšta poni, kas paskui nepavyko mainant kartu luomą, savo luomomis ir vaikinai. Ir tas viskas yra atsitikę laike linksmos šienapjutės.

Nepamirškite tikietus užlaiko nusipirkti, kuriuos galėsite gauti pas lošėjus, nes kitaip galit butų apviltais atėję vakare del stokos vietos. Kaina ant tokių vakarų labai pigi, nes mums ne eina apie uždarbį, bet apie supažindinimą musų brolių su puikiu lošimu.

ĮŽANGA 50c., 35c., 25c.

Su augšta pagarba,
VAKARO RENGĖJAI.

SKAITYMAS.

Atsižvelgiant į viską, galima laukti, jogei ateinantis seimas skaitymo klausimą apdirbs nuodugniau. Ikišiol skaitymas šeimynose labai mažai reiškė. Tai buvavo dalykas, kuris palikdavo ant pat seimo uodegos. Delegatai jau su kepurėmis ant galvų ir krepšiais rankosna numykdavo, buk tasai ir tasai laikraštis "pigiausiai apsiima Susivienijimui patarnauti". Vadinasi, seimas be jokio rimtesnio apsvarstymo pavezdavo svarbiausį organizacijos reikalą pažiuroms laikraščio, kuris, pasiremdamas ant aiškaus seimo nerangumo, "tarnaudavo" Susivienijimui taip, kaip jam parankiau atseidavo. O nei kiek taip, kaip pasižadėdavo. Ilgiau taip buti negali.

Ilgų metų prityrimas mokina, jogei samdomas organas nei šuniui netinka. Tai gi kalbėti apie samdomą organą butų tik aušimas burnos. *Nuosavus organas* lai plačiai skamba busimojo seimo sesijose.

Nuosavus organas mums butinai reikalingas. Organizacija be nuosavaus organo it žmogus be kalbos. SLRKA nunai yra ir tvirtas ir galingas, bet kas iš to, kad — nebylys. Susimylėkime ant jo ateinančiame seime ir suteikime jam užvissvarbiausį organą — Organą.

Retas kuris su 10,000 gyventojų miestelis neturi savo organo. Žinių, politikos tokių miestelių gyventojai ieško didesniųjų miestų laikraščiuose, bet kaip tik iškila vietinio labo klausimas, kas gyvas griebiasi už naminio laikraščio. Užtiesą. Kad gerai pažinti namus, reikia juose gyventi. Ką norėjau pasakyti, kad musų organizacija taip, kaip jinai šiandien yra, tveria pusėtino dydžio dvasišką miestelį. Tiesa, kad jo sąnarių skaitlius neperdidžiausis, bet užtaigi geografiškas jų padėjimas yra net stebėtinas. Kur tai, sakysime, Chicaga ir Bostonas! Tokioje milžiniškoje teritorijoje be nuosavaus organo gal tik šventi apsieiti galėtų. Kur tai Baltimore, kur atsiranda centro raštinė; ir Chicago, kur išeina organas! O tai ne naujiena. Taip buvo ir bus tolei, kolei nuosavaus organo neįsigysime. Tik nuosavus organas, palaikomas prie centro kanceliarijos šį klausimą nuosekliai išriš. Tolei, kolei bus taip, kaip dabar, musų riksmai ir protestai reiškia tiek, kiek žirniai į sieną.

Kun. Struckus,
SLRKA. kningius.

SLRKA CHICAGOS I APSKRIČIO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS.

Gegužės 7 dieną, š. m., šv. Jurgio K. svetainėje, 32 gat. ir Auburn ave., S. L. R. K. A. Chicagos I apskričio kuopų atstovai turėjo priešseiminį susirinkimą.

1. Neatėjus apskričio pirmininkui A. J. Sutkui, susirinkimą atidarė J. Tumasonis. Kiek palaukus atėjo apskričio pirmininko padėjėjas S. Kybartas. Jis taipgi ir užėmė pirmininko vietą..

2. Perskaitytas laiškas nuo pirmininko A. J. Sutkaus. Laiške pažymėta, kad pirmininkas išvažiavęs į Kenosa, Wis., tverti naują Susivienijimo kuopą. Laiškas priimtas su pasitenkinimu.

3. Peršaukti kuopų atstovai, kurių pasirodė: 15 kuopos 2, 16 kp. 2, 99 kp. 3, 101 kp. 5, 85 kp. 3, 160 kp. 3, viso 18 atstovų.

4. Perskaityta protokolas iš praėito susirinkimo, įvykusio vasario 6 d., š. m. Vienbalsiai priimtas.

5. Pakelta klausimas, kokius svarbesnius patarimus duoti sekančiam seimui. Ir nutarta:

a) Reikalauti, kad nuo 31 eimo Susiveinijiman butų įvestas visuotinas balsavimas (tam buvo priešinga tik 101 kuopa).

6) Vietoj skirti apmokamus organizatorius, reiktų, kad centras verčiau apmokėtų kuopų raštininkus. Nes šiandie daugelio kuopų raštininkai už savo darbą neturi nei kokio atlyginimo. Todel ir darbas slenka taip pamažėli.

c) Pareikalauti, kad organas daugiau vietos paskvestų Susivienijimo reikalams.

d) Organas turi dėti be nei kokio sutrukdymo visus Susivienijimą palytinčius straipsnius.

e) Seime delegatai turi apsvarstyti klausimą apie centro valdybos išlaidas, kurios pasirodo peraugštos. Centro raštininkas gauna gerą algą, todel jis neprivalėtų pašaliniais darbais užsiimdinėti, bet visą savo laiką pašvęsti organizacijai. Nes iš praktikos pasirodo, jo gei vienas žmogus negali dviem ponam tarnauti. O dabartinis musų centro raštininkas mažai pats veda Sus-mo reikalus. Jo darbą Sus-mo reikale atlieka paša liniai žmonės. Taip tolesniai neprivalo buti.

Išdininkas turi išduoti aiškesnę atskaitą. Pastaroji jo atskaita ne visiems aiški. Kelinti jau metai seka, kaip nepasirodo atskaita už parduotus ženklelius ir kningas. Sus-mo sąnariai nežino savo organizacijos viso medeginio turto.

f) Sekantis, 32 seimas turėtų buti laikomas Illinois arba Wisconsin valstijose. Nuo to šių valstijų kuopos labiau sustiprėtų.

g) Seimo delegatai turi surasti budą, kaip atgaivinti Sus-mą vakarinėse valstijose. Nes čionai kuopos silpnai gyvuoja. Jei dabartinė tvarka nebus pakeista, galima sulaukti liudnų pasekmių.

6. Vakaro surengimas atidėta tolesniai, nes vasaros metu vakarai nėra praktiški.

7. Kurios kuopos negali pasiųsti seiman delegatų, turi kelios susidėti ir pasiųsti bendrus delegatus.

8. Apskričių pasiųstieji seiman laiškai delegatų butinai turi buti svarstomi.

Išreikšta sąjausmas 85 kuopai, Chicagoj, ant kurios begėdiškai buvo užsipuolusi D. L. K. Vytauto Gvardijos dr-ja už parapijos reikalus. Apskričio kuopų atstovai pagyrė viršminėtą kuopą už jos ištikimybę katalikų Bažnyčiai. Išreikšta papeikimas pašelpinėms katalikiškoms draugijoms ir jų vadovams už grio vimą tvarkos parapijose ir už kišimąsi ne į savo reikalus.

Susirinkimas uždaryta 5:00 val. vakare.

J. J. Palekas,
rašt.

PITTSBURGO APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI.

Pittsburgo SLRKA. apskričio suvažiavime, laikytame 28 d. geguž., š. m., tarpe kitų S. L. R. K. A. svarstytų reikalų, skaityta ir p. P. Burbos straipsnis—"Atsiliepimas SLRKA. kasos reikalais" ir atrasta reikalinga šį-tą tam atvėjuje pastebėti.

Minėtam straipsnyje p. Burba nurodinėja, kad jis, p. Burba, priešinasi centro valdybos nutarimui — perkelti Susivienijimo pinigus ir kitus bankus ir gauti už sudėtus bankuose Susivienijimo pinigus 4%, vietoje dabar gaunamų 3% ir tai daręs tik delto, kad dauguma delegatų 30 seime irgi priešinosi perkėlimui pinigų į kitus bankus, kur mokama didesni nuošimčiai. Dar "geresnius" p. Burba pasiulo motyvus savo pasipriešinimui. Esą jis dar priešinęsis del to, kad to buk pati Susivienijimo gerovė reikalavusi; kad bankai, mokanti 4 nuoš., statą eibes kliučių savo depozitoriams ir nelabai kam verti esą; kad bankai, kuriuose p. Burba laikąs SLRKA. pinigus, esą geriausi. Jie moką 3 nuoš., vietoje 4 nuoš., jie yra "Dėdės Samo" globoje — po Washington, D. C. "Charteriu", tai delto esą saugiausia juose S. L. R. K. A. pinigus laikyti. Patikrinimui gerumo savo išgirtųjų bankų, jis siųlo kokio tai L. L. Reese patikrinimą, kaipo bankų žinovo, kurs irgi nurodinėja, kad SLRKA. sveikiausia esą gaunant 3%.

Matant visa tai, Pittsburg'o apskritys randa reikalingu tart p. P. Burbai "užuojautos" žodį. Kasgi neužjaustų žmogui, nepildančiam seimo tarimų, arba priešinančiam kitiems valdybos sąnariams pildyti juos?

Išreiškus "užuojautos" žodį p. Burbai, apgailestaujame, kad SLRKA. randasi tokių žmonių, kurie drįsta neteisingai informuoti Susiv. sąnarius, kaip p. Burba informuoja.

Kad daugiau p. Burbai neatsikartotų ta pati vaidentuvė apie SLRKA. gerovę, patariame: —

1) Pildyti seimų nutarimus ir dirbti kartu su kitais valdybos sąnariais išpildyme seimų nutarimų.

2) Apie 30 seimo tarimus klaustis protokolo SLRKA. 30 seimo ir buvusių delegatų minėtame seime, o ne kokių ten pašalinių kuopų.

3) Kuriuose bankuose laikyti SLRKA. pinigus, klausties patarimų SLRKA. seimo, bei kitų centro valdybos sąnarių, — ne kokio ten niekam nežinomo p. Reese, ar tam panašaus.

4) Apie tvirtumą ir saugumą bankų, klausties raporto kontroleriaus pinigyno Suv. Valstijų (Controler of Currency), kurio globoje yra Tautiškieji (National Banks) Bankai. Pas jį galima gaut informacijas apie National bankus. Apie valstijinius bankus, kreipties prie *tos* valstijos, kurios banką norite ištirti, Commissioner of Banking, bet nekados nesikreipkite prie kokių ten Reesų. Nepasakokite sąnariams SLRKA., kad National bankai yra geresni už valstijinius ir kad jie saugesni del to, kad moka 3%. Ne tiesa. Visi bankai yra lygiai saugus, kad tik jie randasi ne politikierių globoje ir laikosi bankinio statuto. Iš šiuom atvėju p. Burba butų pasielgęs teisingiau, jei butų pasiklausęs Suvin. Valstijų istorijos (Commercial and Phisical United States History). Jis nesakys, kad jo nurodyti bankai randasi "Dėdės Samo" blogoje, kiti gi — ne. Arba vėl: — jo nurodomi bankai turi Washington, D. C. Charterį. Kad ponui Burbai nurodžius, kaip jis turėtų nurodinėt S. L. R. K. A. sąnariams apie bankus, mes norėtume pasakyti: kad "Dėdė Samas" yra fiktyviškas užvardinimas Suvien. Valstijų ir globoja ne p. Burbos bankus, bet tik pinigyno departamentą, gi pinigyno departamentas globoja, arba tiesiau pasakius, prižiuri National bankus. Valstybinius bankus prižiuri tos valstijos Commissioner of Banking', kurioje valsybiniai bankai įkurti. Gi "Commissioners of Banking" yra globoje netik valstijos, bet ir Suvienytų Valstijų. Taipgi valstybiniuose turima dvejopa globa.

Abiejų rušių bankai yra atrasti pamatais reikalaujamo kredito Suv. Valstijų gyventojų. National bankai buvo atrasti pamatais stambiojo kredito ir jie sulyg šiol verčiasi paskolomis stambiųjų pramonininkų. Valstybiniai bankai atrasti pamatais smulkiojo kredito. Jie verčiasi paskolomis nejudomosios nuosavybės. Tiesiau pasakius: valstybiniai bankai skolina pinigus, taip pavadintai, ant 'hipotekos' užstatan namus, ukes ir tt. Taigi apie tvirtumą bankų, p. P. Burba, palik nuspręsti patiems Susivienijimo sąnariams. Tik tiek norėtume dar priminti, kad neišrodytų p. Burbos sakiniai perdaug oficaliai, kad visi bankai Suvienytose Valstijose yra pavesti vesti tam tikroms korporacijoms ir, kad Washington, D. C. niekam charterių neduoda. Duoda tik Washingtone gyvenanti valdžia ir, kad p. Burba nurodyti bankai, tai yra korporacijų bankai, tik valdžios prižiurimi, kaip ir kiekvienas bankas, randantysis Suv. Valst.

Taigi, kad paliuosavus p. Burbą iš taip apverktino padėjimo, tai yra: nuo "Darbininko" užsipuolimų, ieškojimo expertų, patarimų apie bankus, priešinimosi S. L. R. K. A. "gerovės" delei valdybos tarimams, patartume SLRKA. 31 seimui: Pripažinti ir inkorporuot su pilnomis teisėmis S. L.R.K.A. apskričius. 2 Išrinkt nuo apskričių SLRKA. finansų komisiją, kurios butų uždaočia tvarkyti SLRKA. finansų reikalus. Ji turėtų nuspręsti, kaip ir kur turėtų but laikomi Susivienijimo pinigai. 3) Indėti SLRKA. žymią dalį pinigų į Suvienytų Valstijų Bondsus, nešančius gerus nuošimčius. Nesant Suv. Valst. Bondsų, indėti pinigus į bile kurios valstijos bondsus, paliekant iždе tiek, kiek bėgamieji SLRKA. reikalai reikalauja. Taip darant, nereikės p. Burbai teirauties expertų apie bankus ir "Darbininkas" jo neužpuldinės.

J. G. Miliauckas,
Apskr. pirm.
K. Vaišnora,
Apskr. rašt.

Ar reikalingas S. L. R. K. A. savas laikraštis

Jau vienas, jau kitas stengias įkalbėti, musų visuomenei, kad Susivienijimas įsteigtu savo atskirą laikraštį. Tečiaus nei vienas neišrodė, kad toks savas atskiras laikraštis Susivienijimui butų reikalingas ar bent naudingas.

Tame dalyke aš ir norėčiau kelis žodžius draugams pasakyti.

1. Koki svarbiausioji užduotis yra Susivienijimo organo? Gi skelbti žinias apie Susivienijimą. Tam dalykui steigti naują organą visai nereikia. Tą gali atlikti tas iš esančiųjų katalikiškųjų laikraščių, kurį apsirinksime sau organu. Kad ir į dabartinį Susivienijimo organą Savaitinį "Draugą", rašyk žinių apie Susivienijimą kiek patinka! Jos bus visos paskelbtos, by tik jos bus naudingos.

Bet gal kitas pasakys: "Jei mes turėsime savo atskirą organą, galėsime ten talpinti, kas tik nebutų musų parašyta." Jei taip butų, tuomet Susivienijimo organas nebebus laikraščių, tik pačtos dežutė, kur galima dėti ką tik neparašysi. O pats Susivienijimas tuomet save priešininkų pajuokimų išsistatytu.

2. Jei mes savo organe norime turėti ne vien Susivienijimo reikalus aprašytus, bet ir įvairių žinių iš viso pasaulio, ir tam nereikia mums steigti naujo organo, nes tų žinių ir iš karės ir iš visos pasaulės daugybės randame Savaitiniame "Drauge".

3. Jei mes turim organą pasirinkę iš esančiųjų katalikiškai tautiškųjų laikraščių, kaip dabar, mes galime lengvai jį permainyti, jei jis mums nepatinka. Jei savo turėsime, mes busime priversti pasitenkinti tokiu, kokį turime.

4. Dabar mes galime pasirinkti į organus laikraštį patį geriausį. Taigi sąnarys, skaitydamas savo organą, skaitys patį geriausį iš esančiųjų laikraštį.

Kad Susivienijimas įsteigtu patį geriausį laikraštį, tai yra tuščia kalba. Beabėjo naujasis musų pačių organas bus menkiau vedamas, negu vienas, kitas iš esančiųjų laikraščių. O kad didesnė sąnarių dauguma rupinsis pasitenkinti tik pačiu organu, delto tas musų organas, budamas menkesniu, pakeis vietą geresniųjų ir tuo sulaikys žengimą pirmyn kulturos keliu.

5. Jei mes nenorime sutverti antrą Mahanojaus "Saulę", kuri yra jau beveik į priežodį įėjusi, arba turėti tokį menką organą, kaip "Tėvynė", mes turėsime pasirupinti gauti tinkamą redaktorių. Tokį surasti Amerikoje yra labai, labai sunkų. Tiesa, atsiranda nemažai tokių, kurie sakos galį ir jurą perbristi, ypač tie, kurie nei kuomet juros nėra matę.

Jei dėl redaktorių stokos musų organas pateks į rankas tokio žmogaus, kurs išpalengva pradės kreipti jį į laisvamanijos ar socializmo pusę, kas tuomet bus? Tiesa, bus vienas kitas, kurs užprotestuos prieš tą. Bet dauguma to nesupras.

Jie sakys nieko blogo nematą, ypač, jei socializmo ar laisvamanybės dvasia bus sunkiama ten labai atsargiai. Juk prie Susivienijimo Liet. Amerikoje prigulį didesnė pusė katalikų. Juk to Susivienijimo organas "Tėvynė" yra grynai bedieviškas laisvamaniškas, vienok sąnariai to Susivienijimo katalikai ar protestuoja prieš tai? Ne, kad butų norėję, senai jie butų tokį šlamštą atmetę. Daugumą jų pagaliaus ir tokiame šlamšte sakos nieko blogo nematą.

6. Tas musų organas, pačių įsteigtasis, beabėjo bus brangesnis. Kam gi aikvoti bereikalo Susivienijimo sąnarių pinigus? Juk jų perdaug neturime? Argi negeriau butų su tais pinigais patobulinti ir paplatinti patį Susivienijimą, ir jį padaryti naudingesniu sąnariams?

Delto musų nuomone tverti naują laikraštį nenaudinga ir neišmintinga kiekvienam žvilgsniu.

Mes turime pasirinkti sau organu tokį lietuviškai katalikišką laikraštį, kurs butų ir pigiausis ir daugiausiai įvairių žinių suteiktu. Tokiuo, musų nuomone yra Savaitinis "Draugas" arba dienraštis "Draugas".

A. J. SUTKUS,
Chicagos I Apskričio Susivienijimo L. R. K. Amer. pirmininkas.

Buk tikras, kad Jusų sunkiai uždirbti pinigai yra padėti bankoj, kuri duoda Jum pilną užtikrinimą.

Pradėk taupyti šiandie; reikalinga tik vienas doleris, kad pradėti taupymo darbą.

Visados daryk biznį su banka, KURI YRA BANKA

Peoples Stock Yards
STATE BANK
Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Šteklius arti $6.000 000
Po valstijos priežiura.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka į vakarus nuo Stock Yardų.

SLKRA. 11 KUOPOS NUTARIMAI.

11 kuopa, Waterbury, Conn., 31 seimui inteikia sekančius įnešimus:

1. Organas turi buti nepriverstinas nemokantiems skaityti ir moterims našlėms.

2. kuopų raštininkai turi gauti atlyginimą už savo darbą iš Sus-mo iždo.

3. Pirmiau įsigyti nuosavų namą ir tik paskui pasirupinti apie nuosavų organą.

4. Seimai turi buti kas antri metai.

5. Seime turi buti skaitomi visi kuopų įnešimai.

6. Pravesti visuotiną balsavimą.

M. Abraitis, rašt.

SLRKA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

SLRKA. 101 kuopa, Chicago, Ill. birželio 4 d. turės savo susirinkimą Dievo Apveizdos parapijos mokykloje, kam. No. 4. Susirinkimas prasidės 4:00 po pietų. Kviečiami ateiti norinti įsirašyti Susivienijiman.

D. S. Šulckaitė,
rašt.

SLRKA. 60 kuopa, Bayonne, N. J., turės savo susirinkimą birželio 5 d., 1916 m., 7:30 vakare pas p. Mildvidą, 26 East 21 gat. Ir tolesniai kuopos susirinkimai įvyks kas pirmas panedėlis kiekvieno mėnesio. Šiam susirinkime bus renkami delegatai ateinantin seiman. Sąnariai turi užsimokėti visus mokesčius.

P. Šedvydis, rašt.

SUSIV. LIET. R.-KAT. AM. VALDYBOS ANTRAŠAI:

Prezidentas, — K. **Krušinskas**, 59 Teneyck st., Brooklyn, N. Y.

Vice-Prezidentas, — **A. Petrauskaitė**, 563 N. River st., Waterbury, Conn.

Sekretorius, — **J. S. Vasiliauskas**, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasierius, — **Pranas Burba**, 458 Main st., Edwardsville —Kingston, Pa.

Kasos Globėjai: — **J. Stulgaitis**, 140 So. **Meade St., Wilkes-Barre, Pa.**
J. B. Valukonis, 233 Broadway, S. Boston, Mass.

Dvasiškas Vadovas, — **kun. J. Jakaitis**, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Knygius, — **kun. S. J. Struckus**, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas, — **Dr. A. K. Rutkauskas**, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

CHICAGOS I APSKRIČIO S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4629 S. Paulina, st., Chicago, Ill

Ižd. J. Zakas, 3339 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Organizatoriai:

A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

P. P. Petrėnas, 422 Island ave., Rockford, Ill.

ŠEKANČIOS KNYGOS GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNYGYNE:—

1. "Būdas senovės Lietuvių" — Daukanto.
2. Chrestomatija" — kun. Miluko;
3. "Europos istorija" — Freeman;
4. "Lietuviai Amerikoj" — Jono;
5. "Kuomi žmonės gyvena" — Jociaus;
6. "Petras Žemaitis" — Astrauskis;
7. "Kražių skerdynė" — kun. Žilinskis;
8. "Diedai ir Gražina" — Mickaus;

Ant aplikacijos turi būti kuopos antspauda, ir parašai viršaičių ir krasos ženkleliu už 10c.

Kun. S. J. Struckus.

ĮVAIRIOS MINTYS APIE MEILĘ.

Mylėk savo draugą su jo ydomis. Pagodonė ir meilė nebuvo perkami nei parduodami. Vykis meilę ir ji bėgs; bėg nuo meilės ji tave vys.

Abelnai mes mylime save daugiau, negu neapkenčiame kitų. Meilė valdo be įstatymų. Meilė ir asilą išmokina šokti. Mylėti ir dainuoti neprivalo but verčiama.

Ką Dievas myli, tam kryželį duoda.

Meilė yra akla, bet mato toli. Meilė sulygina visus nelygumus. Meilė palengvina darbą. Priverstina meilė neilgai tęsiasi. Meilė privalo but patraukta skaistumu proto ir kuno. Meilė valdo savo karaliją be kardo.

ŽYDAI

ŽYDAI IR BIRŽOS.

Didesniosios Europos biržos yra žydų rankose. Galime pasakyti, jog biržų kunigaikščiai yra žydai.

Londono birža yra turbut pati svarbiausioji pasaulyje. Ji turi įtekmę ne vien Anglijoj, bet ir kitose šalyse. Londono biržos karalium yra Rothschildas.

Nemažą svarbą turi ir Vokietijos biržos. Jos priguli labiausiai nuo žydų[1]) Jau nuo seno buvo garsingos biržos Frankfurte a. M. ir Hamburge. Apie pusę šimtmečio pasidarbavęs, Rothschild'as tampa biržų valdonu. Be jo Frankfurto biržoje didelę įtekmę turi žydai bankieriai: Dreyfuss'as, Erlanger'is, Oppenheimer'is, Wartheimer'is. Po Vokietijos karei su Francija 1870 m. labai pakilo Berlino birža. Daugelio manoma, ją užimant antrą vietą pasaulyje. Tikriausiais tos biržos valdonais yra 80 žydų, didesniųjų bankų savininkų.

Viennos birža yra žydų rankose. Žydai vaidina svarbiausią rolę biržose Paryžiuj, Budapešte ir k.

Per spekuliacijas biržų galiunai paprastai milžiniškus turtus įgija, tuotarpu, kad silpnesnieji dažnai prakiša visą savo mantą.

Spekuliacijos biržose yra labai įvairios ir komplikuotos. Negalėdamas čia įsileisti į platesnį jų gvildenimą privesiu bent kelis pavyzdžius[2]).

Francijos ministerija kreipias į didžiuosius finansistus, reikalaudama paskolinti jai, sakysime, miliardą frankų. Tie prižada, bet reikalauja 5%. Ministerija nesutinka tiek mokėti, motyvuoja savo nesutikimą tuo, kad pasaulė manys Francijos finansų stovį esant labai blogą, ir pasiulo finansistams 3%. Finansistai sutinka, bet tik su ta sąlyga, jog nominalė paskolos vertė bus miliardas, o realė — tiktai 600 milionų. Arba kitaip sakant, jog valdžia prisipažįsta pasiskolinusi iš finansistų miliardą frankų ir nuo miliardo moka po tris nuošimčius, tuotarpu, kad ištikrųjų ji tegavo tiktai 600 milionų. Mokėdama nuo miliardo po 3%, valdžia išmoka kas metą finansistams po 30 milionų frankų. Bet kad jie tegavo tiktai 600 milionų, ir kad tas miliardas tebuvo tik fikcija, išeina, jog ji moka tuos 30 milionų nuošimčių ne už miliardą, tik už 600 milionų, tai yra po penkius nuošimčius, kaip reikalavo finansistai.

Dabar tos paskolos popierius spekulantai biržose ima varyti į viršų ir privaro juos prie miliardo arba net daugiau. Finansistai, turėdami nuo tos paskolos po 5% įgija tokiu budu dar gal netol 400 milionų. Šiuos paskutinius jie atima per spekuliacijas iš kitų žmonių. Taip auga spekulantų milijonai, nei sėjus, nei pjovus, nei prie naudingo darbo prakaitą braukus.

Šitai kitas pavyzdys. Laike mušio prie Vaterloo, vienas turtuolis žydas buvo Bruxelle'y. Gavęs žinią apie mušio pasekmes, jis paskubėjo supirkti kuodaugiausia rentų (vertės popierių), kurių vertė buvo labai nupuolusi. Neilgai trukus jų vertė pakilo ir tas turtuolis pelnė tuomet apie 35 milionus, o jo broliai daugiau negu šimtą milionų frankų, žmonijai užtai beveik nieko gero nepadarę. Tie pelnininkai tai buvo garsingieji Rothschildai[1]).

Šešiosdešimtuose metuose praėjusio amžiaus Francijoj Rothschildas ėmė spekuliuoti šiaurinio gelžkelio akcijomis. Kad geriau išparduoti tas akcijas, jis perpirko kaikuriuos laikraščius, kurie gyrė ir piršo Rothschildo akcijas, nesigailėdami. Išgirtos ir išpirštos akcijos ėjo kuopuikiausiai, jų kursas nuolat kilo. Kada tų akcijų buvo užtektinai išparduota ir jų kilimas tapo nebereikalingas, tuomet akcijų vertė staiga krinta, spekulantams, ypač Rothschildui teko milionai, o pirkusiems tas akcijas žmonėms — dideli nuostoliai[2]).

Taip Rothschildai, belošdami biržose, ne vieną kartą pelnė milionus[3]). Jau pusiau devyniolikto šimtmečio *A. Weil'is* kalbėjo, kad Rothschild'as Europoje turi didelę galybę, kad jo kareiviais yra pirkliai ir darbininkai, o jo kardu spekulacija.

Vengrijoj 1908 metais spekulantai pavasarį tebeturėjo daug grudų. Laukuose javai išrodė gražiai. Aišku, jog sekančiais metais, bus daug javų, ir spekulantai nebegalės savo grudų brangiai beparduoti. Kad to išvengus, jie paleido po daugelį laikraščių paskalą, buk šiais metais javai laukuose esą blogi, delto jų derlė busianti maža ir prekės už juos augštos.

Pasklidus tokioms žinioms, daugelis norėjo kuogreičiausia grudų nusipirkti, kad rudenį nereiktų brangiai mokėti. Juo daugiau buvo reikalaujančių, tuo labiau kilo grudų prekė. Ir taip spekulantai brangiai pardavė savo grudus. Tais metais javai buvo derlingi. Ukininkai manė nemažai pelnysią, bet, nustebę, pamatę, kad jų grudai beveik visai neina, kad daugelis prisipirkę grudų nuo spekulantų. Vargšai ukininkai priversti buvo atiduoti savo grudus už niekus, suvartotojai delei paskleistųjų neteisingų žinių užmokėjo brangiai už grudus spekulantams, o šie pelnė milionus[4]).

Nevisos spekulacijos tokios, kaip privestieji pavyzdžiai, rasime ir kitokesnių, yra ir naudingų, į kurių tarpą įpintos blogosios.

Nereikia manyti, kad spekuliacijos — retas paukštis, anaiptol, tai paprastas dalykas. Imkime pavyzdžiui kad ir spekuliacijas Austrijos biržose. 1878 metais, spekulantai užmokėjo kits kitam skirtumo atlyginimui 42 milionu guldenų, o 1883 anot *R. Valdhausen'o,* jie užmokėję net 2200 milionų[5]).

1) Dr. H. Rost. — Gedanken und Wahrheiten zur Judenfrage, 134,
2) Visi tie ir kiti pavyždžiai yra privesti ne tiek pamatavimui kiek paaiškinimui dalyko.

1) Dr. R. Waldhausen, — Jūdisches Erwerbsleben, l. 67, 68.
2) Dr. I. Eberle. — Grossmacht Presse. l. 69.
3) Fr. Eckardt, Allgemeine Rundschau No. 16 1911 m.
4) Kolb — Vortragschkizen l. 47.
5) Dr. R. Waldhausen — Jūdisches Erwerbsleben, l. 35.

UGNIAKALNIS MUANA LOA VĖL PRADĖJO SMARKIAI VEIKTI.

Viena iš turtingiausių šalių ugniakalniais tai Japonija. Ten beveik nuolat veikia vienas ar kitas ugniakalnis. Važiuojant pakraščiais Japonijos dažnai matosi rukstančias kalnelių viršunes. Tai ugniakalniai. Šiomis dienomis telegramos praneša, kad Japonijoje vėl pradėjęs smarkiai veikti ugniakalnis Muana Loa. Apylinkes užliejo lava.

I soealistu roju

(Feljetonas)

Man perskaičius "Naujienose" iš gegužės 20 d. straipsnį, tik akyse tvikst! tvikst! tarytum sužaibavo, o ausyse tik cializmą tegalįs žmogus... Na, smilkti! taip ir nusmelkė. Manau sau, "for goodnis sik", kas čia dabar per "cudai"! Niekaip negaliu atsikvošti ir suprasti. Skaitau dar kartą tą taip "vožną" straipsnį. Vartau šitaip ir taip.

Tik staiga blykst! mintis galvon ir supratau, kas ten parašyta. Gi parašyta taip aiškiai, kad aiškiau nei nereikia, kaip skaisčioji diena. Pasakyta, kad tik per vieną sokaip jųs manot, ką galįs žmogus per socializmą? Ogi prieiti prie... laimės ir kad esą netiesa, ką kunigai sako, kad esąs koks pragaras.

Pragaras yra ne pragaras, bet toksai "pleisas", kurs vadinasi socialistų rojus. Ten visi turi lygybę. Ten "monkės" su socialistais susikabinusios kartu žaidžia, šoka "džiką" ir linksmina visus. Lygybė, laisvė, daryk kas patinka! Puiku! Puikiau nei buti negali.

Bet kur tą "pleisą" surasti, manau sau. Žiuriu toliau tarp eilučių ir randu aiškiai pasakyta: "kuman"! Visi, girdi, pas mumis, o socializmas jus ves. O paskui... Na, argi jųs nežinote, kas paskui?

Tada man taip koktu pasidarė kad nei nejutau, kaip sušukau ne savo balsu: O tu, šventasis socializme, išgelbėtojau iš laisvės... — norėjau pasakyti—iš vergovės, kur tu iki šiolei buvai, kad mano "griešnos" akįs tavęs nematė? Kiek tai laiko "dormai sumarnavojau!"

Dabar prisiekiu vardan socialistų močiutės "monkės", kad eisiu tais keliais, kuriuos man nurodys augščiausias socialistų "vyskupas" Marksas II ir jo visa kompanija su Duđa Mockum priešakyje!..

O mano "griekai", mano visudidžiausi "griekai"! Taigi už tą savo apsileidimą prieš socializmą dabar turiu daryti "pakutą". Pasižadu rytais ir vakarais giedoti šitą giesmelę:

Atsisakau nuo senojo sviesto,
Ir nuo bulbių, bulbienės karštos.
Jau aš "runiju" prie naujojo svieto —
Prie balionių ir buizos rugštos.

Nebevaikščiosiu katalikų bažnyčion.
Neklausysiu ką kalb' kunigai,
Aš tik eisiu Mockaus mulkinyčion,
Kur zaunija Šliupo agentai.

Nusipirksiu nuo Mockaus aš mapą,
Nuvažiuosiu su juo lig peklos,
Išsigąs ir velniai, kaip jie sako,
Nuo Mockaus gudragalvio kalbos.

Neskaitysiu gazietų, nei kningų
Katalikiškosios spaudos,
Nebebusiu su jums, nes man lygu —
Aš einu prie socialistų kuopos!...

Taip, ačių mano "razumėliui", atsikračiau nuo tų katalikų. Aš dabar jaučiuosi taip smagiai, kaip... patsai Mockus po Springfieldo pirties. Tik apsaugok, perkune, mane, kad man nereiktų taip "runyti", nuo socializmo, kaip Mockus iš ten, kur jis buvo vaišinamas supuvusiais kiaušiniais O jau iš ten ne juokais prisiėjo "runyti". Net pantapliai nulakstė, kurių kelias dienas ieškojo.

Gudbai, draugai katalikai! Lai gyvuoja "monkės", socialistų močiutės. Lai gyvuoja socialistų "kunigas" Mockus, kurs pardavinėja velnius, kaip paršus! Lai gyvuoja socialistų "vyskupas" Marksas II, kurs veda į socialistų rojų visus mulkius lietuvius!

Lakštutė.

Draugijų Reikalai

ŠVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Keliotis, 1344 So. Jackson st.
Pagelbininkas, Kazimieras Burba, 1416 So. Park ave.
Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1230 So. Victoria St.
Finansų raštininkas, Jonas Bakšys, 1327 So. Victoria st.,
Kasininkas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria st.
Kasos globėjai:
Leonas Krikštinavičia, 1326 So. Victoria St.,
Adomas Jonaitis, 1326 So. Lincoln St.
1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park ave.
2. Maršalka, Antanas Didjurgis, 1327 So. Park ave.
Knygius Pranciškus Kapturauskas, 1321 So. Victoria, St.
Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainėj, 9 ir So. Lincoln gatv.

AM. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA.

Pirm. —Marijona Juškienė, 129 Melrose st., Montello, Mass.
Vice-pirm. — Pranciška Nutautaitė, 2006 String st., Chicago, Ill.
Rašt. — M. L. Gurinskaitė, 3347 Auburn ave., Chicago, Ill.
Ižd. — Antanina Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.
Iždo globėjos: Pranciška Macijauskaitė, 4358 S. Fairfieid ave., Chicago, Ill.
Ona Nausiedaitė, 1447 S. 50th ave., Cicero, Ill.
Daktarė-Kvotėja: Dr. A. S. Šlakienė, 3352 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Dvas. Vadovas: kun. F. Kemėšis, 50 W. 6th st., So. Boston, Mass.

ŠVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1020 — 1022 S. Main st.
Pirm. pagelbininkas ir Iždininkas: P. P. Petrėnas, 422 Island av.e,
Protokų raštininkas: J. J. Merčaitis, 1530 West st.,
Finansų raštin.: J. Zobinas 1129 So. Church st.,

TAUTOS FONDO VALDYBA

Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.
Raštinikas Adv. A. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Iždininkas B. Vaišnora, 1514 Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa.
Iždo Globėjai:
A. Nausiedienė, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.
Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.
Iždo globėjai: V. Kadzevičius ir F. Patašius.
Maršalka: J. Makauskas.

Apaštalystės Maldos S. š. V. J. Dr-stės, Dievo Apveizdos parapijos valdybos adresai:

Pirm. — A. Stulginskas, 715 W. 19 Pl.
Pag. — M. Ramanavičia, 547 W. 20 st.
Rašt. — Liud. Sabaliauskaitė, 1714 S. Union ave.,
Fin. Rašt. — K. Vasiliauskas, 558 W. 14 st.,
Iždi. — A. Grišius, 732 W. 19th st.,
Kasos glob.: Zof. Bartkevičaitė, 1828 S. Peoria st.,
Al. Klimas, 558 W. 14 st.,
Maršalką, — Mikolas Jatužis, 622 W. 15 st.,
Susirinkimas kas pirmą nedėdienį mėnesio, Apveizd. Dievo parap. salėje, 3 val po pietų.

ŠV. JURGIO KAREIVIO DRAUGYSTĖS, NORWOOD, MASS., VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas, Stasys Kadaras, 1038 Washington st.,
Pirm. pagelb., Pranas Kudirka, 31 Franklin st.,
Protokolų raštininkas, Jonas Ruškis, 18 Tremont st.,
Fin. raštininkas, J. Versec kas, 1184 Washington st.,
Kasierus, Viktoras Kavaliauskas, 22 Sturvant ave.,
Iždo globėjai:
Jokubas Puzinas, 20 Pond st.,
Barnasius Jankauskas Willow st.,
Martinas Bulkšas, 39 Tremont st.,
Maršalka, Stasys Karnila, 39 Tremont st.

NEKALTO PRASID. PAN. ŠV. DRAUGIJA, WAUKEGAN, ILL ADMINISTRACIJA:

Pirmininkė — Ona Vasiliutė, 1549 So. Linclon st.
Vice-pirmininkė — Anastazija Pavalkykė, 1340 So. Park ave
Prot. rašt. — Antanina Kasiliauskiutė, 1345 So. Park ave.
Finansų rašt. — Elžbieta Nevardauskaitė, 1221 Victoria st.
Kasininkė — Marijona Zeleniakiutė, 1320 So. Lincoln st.

Dienraštis 'DRAUGAS'

KAINUOJA TIK

$3.00 METAMS

Užsimokant tiesiog į "Draugo" Administracija "Metraštį" duodame dovanų.

Siųsk pinigus šiandien

"Draugas"

1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

PASIGĖRĖJIMAS GYVENIMU.

Gyvenimas yra pertrumpas, kad jį dar trumpinus rupestimis. Bet negalima išgauti iš gyvenimo to, kas jame yra geriausio, jei virškinimo aparatas neveikia kaip reikiant ir viduriai tolydžio primena, kad kažkas yra negera, kad jie negali aprupinti kuno reikalaujama apštimi energijos ir stiprumo; neleidžia atsisėsti prie stalo su geru noru valgyti; sugadina pasilsį vesdamas jausti nesmagumą. Bet nėra reikalo šitaip kentėti, kuomet yra suteikiama ištikimas vaistas. Paimk Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro tulą laiką sykis į syk pagal nurodymus ir tuojaus jausiesi vėl kaip kitas žmogus. Kasdieniniai užsiėmimai nebus sunkenybe, bet smagumu; valgis bus gardus ir pasilsėjime rasi smagumą. Gaunamas aptiekose. Kaina $1.00 Jos. Triner, išdirbėjas, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Skaudėjimas strėnose, sąnariuose, raumenyse ir kitur tuojaus pranyks, jei subrauky.si Trinerio Linimentu. Aptiekose 25c ir 50. Krasa 35c. ir 60 centų.

Jaunas vargonininkas, seniau dirbęs prie lenkiškos parapijos paieško vietos prie lietuviškos parapijos. Mokantis vesti chorą ir suprantantis bažnytinias apeigas. Atsišaukite į "Draugo" adm.

A. S.

Sąmoninga gaspadinė
visada turi savo namuose buteliuką
D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Neabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišaldimo, išsinarinimo ir tt.
Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"
25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba siuntiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street. New York, N. Y.

PAKVIETIMAS Į L. VYČIŲ IV KONGRESĄ.

Lietuvos Vyčių IV Kongresas bus šįmet liepos 10 ir 11 d. d. Wilkes Barre, Pa. Kongreso posėdžiai įvyks šv. Trejybės parapijos bažnytinėje svetainėje, Meade ir South gatvių kertė.

Wilkes Barre ir apielinkių vyčiai rengiasi atvažiuojančius delegatus priimti viešingai ir žada jiems parupinti Kongreso laiku butus pas save arba nurodyti tinkamas vietas apsigyvenimui.

Liet. Vyčių organizacijos kuopos malonės kuogreičiausia išrinkti delegatus į IV Kongresą ir teiksis parupinti jiems gerų, naudingų ir sumanių inešimų musų organizacijos pagerinimui. Iki Kongresui laiko beliko vos kelios savaitės. Tai sukruskime visi ir padirbėkime uoliai, kad Kongreso laiku galėtume visiems musų prieteliams parodyti, jog šįmet Amerikos lietuvių jaunimas paaugo darbu, sumanymais ir savo idėjos supratimu.

Liet. Vyčių IV Kongresas turės šįmet apsvarstyti labai daug svarbių dalykų. Savosios organizacijos ribas reikės plėsti, Lietuvos jaunimo, musų brolių, sesučių, draugų, likimu pasirupinti — paiškoti budų, kaip jiems pagelbą suteikti. Ir daugybę kitų svarbių musų gyvenimo apsireiškimų reiks aptarti, apkalbėti.

Kuo daugiaus bus delegatų, tuo geriaus sumaniau galės reikalais pasirupinti.

Visas kuopas nuoširdžiai prašau išrinkti delegatus į L. V. IV Kongresą.

Suvažiavę į Kongresą, sužinosime viens nuo kito, kas kitų veikiama, kaip kitur jaunimo gyvenama ir, vienos bendros idėjos rišami, pratiesime naujus musų organizacijos patobulinimo plenus.

Atminkime visi, kad Liet. Vyčių IV Kongresas, tai Amerikos lietuvių katalikiško jaunimo iškilmė, prie kurios apvaikščiojimo tinkamai ir prisirengkime.

J. E. KAROSAS,
Liet. Vyčių pirmininkas.

VILNIAUS PAĖMIMAS.

(*Žemiau dedamas aprašymas paėmimo Vilniaus priguli plunksnai žymaus lenkų poeto Česlovo Jankowskio, kuris tame laike viešėjo Lietuvos sostinėje*).

Buvo stebuklingai gražus rugsėjo rytas. Į Muravjovo plecių skubiai rinkosi kareiviai. Šį rytą rengėsi Lietuvos budelį išvežti iš Vilniaus. Artinosi, mat, vokiečiai. Ant žeglionių (rusztowanie) užkabino drutas virves, apsukė jomis Muravjovo kaklą ir patraukė augštyn.

Spyžinis Muravjovas sujudo, sulingavo ir pakibo, pakartas ėmė tinkelioti ore. Po to ilgai jį saugiai leido žemyn. Čia pat stovėjo geležinė automobilio platforma, ant kurios augštelnikai paguldė tvirtą pilvotą Muravjovo figurą su pabrinkusiomis lupomis ir plokščia nosimi. Rankoje jis turėjo lazdą. Sunkiai dusuodamas automobilis tuojaus nudundėjo su ta šmėkla stoties linkon.

Žmonių toje ceremonijoje dalyvavo labai mažai. Daugumas apie tai nežinojo. Tame laike, kuomet Muravjovas kybojo ore, tulas kazokų oficieris nutraukė keletą paveikslų.

(Jei tas but atsitikęs žilosios senovės laikais, istorikas savoje knygoje butų stambiomis raidėmis užrašęs): **"Takov konec stalsia jemu, vielikomu grafu Viešateliu"**. (Tokia pabaiga jam, didžiajam grafui Korikui).

Drauge su Muravjovu išvežta iš Vilniaus ir stovyla katedros pleciuje Katarinos II. Neužmiršta ir biusto Puškino.

Prieš karę Vilniuje buvo arti 250,000 gyventojų. Karei prasidėjus gyventojų skaičius Vilniuje jau mažinos, jau didinos. Prieš pat užimsiant vokiečiams, Vilniuje buvo 166,000 gyventojų. Tame skaičiuje 30,000 vaikų 10 metų.

Tuotarpu armotų trenksmas Vilniuje girdėjosi vis aiškiau ir aiškiau. Visi gerai numanėme, kad be kruvinų mušių Vilniaus neatiduos. Šimtai suvarytų valstiečių apylinkėse Dukšto kasė apkasus. Visi pakeliai apie Sudervius išraizgyti vielinėmis tvoromis, apkasais. Paėmus Kauną, pasirodė ir buriai kariuomenės. Žymiausios vokiečių jėgos abiejais Vilijos krantais tvirtai slinko pirmyn. Tuo tarpu kuomet Eichhornas artinosi prie Vilniaus, kita dalis kariuomenės — visas korpusas — ėjo nuo Janovos Ukmergės ir Utėnos linkon. Tokiuo budu norėta apsupti rusų armija, kuri gynė Vilnių. Smarkiai mušėsi prie Smorgonės, Trakų, Meišogalos. Didžiausis gi mušis gal buvo prie Jevjų, antra stotis nuo Vilniaus į Kauno pusę. Karės žinovai tvirtina, kad šis mušis buvo vienas iš kruviningiausiųjų šios karės istorijoje.

Stiprėjant šaudymams, beto sulyg gaisrų, mes vilniečiai galėjome spėti, kame priešininkai žudosi viens kitą.

Vokiečiai slinko kas kart vis arčiau ir arčiau linkon prie Vilniaus. Rusų armija traukėsi atgal. Vakare, rugsėjo 17 d., kuomet visa vakarinė Vilniaus padangė nusišvietė gaisrais degančiųjų miestelių ir sodžių, miesto viršininkas p. Verovkinas sėdo į automobilį ir rengėsi apleisti Vilnių. Buriai rusų kariuomenės nuo pat ryto slinko miesto gatvėmis į rytus. Nemažai bėgo ir miestelėnų. Kazokai tik vieną sykį, bet "savotiškai" pauliojo, apleisdami Vilnių.

Tą pačią naktį, 4 val. po dvyliktos Vilniuje pasigirdo smarkiausis sprogimas. Visi neišpasakytai nusigando. Manyta, kad vokiečiai pradėjo bombarduoti miestą. Sprogimai sekė vienas paskui kitą.

Atsitraukdama rusų kariuomenė sprogdino stoties namus, tiltus, kariškus sandėlius. Nuo 4 iki 6 valandos nakties suskaitėme 54 sprogimus. Bet, kaip paskui persitikrinome, tiltai, elektros stotis, geležinkelio stotis išliko sveiki. Nuo sprogimų tiktai langų stiklai išbirėjo. Naktis buvo tikrai "rabininė": tamsu, vėjas, lija. O čia dar sprogimai...

Nuo 6 val. iki 5 val. ryto Vilnius buvo be pono. Rusai apleido, vokiečiai dar neėjo. Valdžią paėmė į savo rankas miesto taryba. 6 val. ji išleidė pranešimus 5 kalbomis: rusų, lenkų, lietuvių, baltgudžių ir žydų.

7 val. apylinkėse Didžiosios Pohuliankos pasirodė trįs vokiečių žvalgai: vienas oficieris ir du paprastu kareivių. Susitikę milicijantus vokiečiai pirmiautimiausios kazarmės, arsia paklausė, kur aryra Vilniuje avižų, ar susprogdinta geležinkelio stotis. Po to oficierius su vienu kareivių nujojo atgal, o kitas kareivis pasiliko padėti milicijai malšinti piktadarius.

Kiek vėliaus antrieji vokiečių žvalgai pasirodė Šnipiškė. Perjoję Žaliąjį tiltą jie atsidurė katedros pleciuje. Tuotarpu trįs kazokai prie šv. Jono bažnyčios, nespėję pirm išbėgti iš Vilniaus, balnojo arklius ir jau rengėsi apleisti miestą. Užgirdę šauksmus "Vokiečiai atėjo!" kazokai akimirksnyj užsėdo ant arklių ir Didžiąja gatve skubiai jojo Aušros Vartų linkon. Žvalgai pajutę kazokus, danu juos vyties. Prasidėjo gatvėse šaudymas. Kazokams vis gi pasisekė išsprukti. Neužilgo įėjo į Vilnių ir vokiečių kariuomenė.

NUO DEBESŲ NUKRITO RANKA.

Anądien Pasouville, Pa. nukrito nuo debesių žmogiška ranka. Daugumas vietinių gyventojų tuomi buvo labai išgąsdinti. Niekas negalėjo išaiškinti to keisto apsireiškimo. Tik kaikuriam laikui praslinkus dalykai išsiaiškino. Mat, keletą mylių nuo Pasauville ištiko sprogimas parako dirbtuvėje. Sprogimas taip buvo smarkus, kad žuvusiųjų darbininkų kuno sąnarius numetė net į šį miestelį.

AUKOKITE TAUTOS FONDAN.

ATIDAI.
Naujas Veikalas, Surengtas Vienam Balsui ir Piano
MEILĖ
Jau išėjo iš spaudos. Muzika A. Aleksandravičiaus. žodžiai L. Šilelio. Kaina 40c. Gaunama "Draugo" Knygyne.
Pinigai galima siųsti krasos ženkleliais.

Perkant ir Parduodant

Jei nori parduoti namą, lotą, rakandus, išrenduoti kabarius arba surasti savo giminės garsink *"DRAUGE"*

Jei nori pirkti namą, lotą, rakandus, rasti gerus kambarius, arba sužinoti kame įvairus pigumai — *SKAITYK "DRAUGE"*

Smulkių paskelbimų kaina, (jei skelbimas neilgesnis, kaip 12 žodžių) yra pirmas kartas 35 c. sekanti po 25 c. arba $1.50 už savaitę.

Apie kainas didesnių paskelbimų kreipkitės ypatiškai arba laišku į "Draugo" Administracijją.

Administracijos valandos yra nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarninkais. Ketvergais ir Subatomis iki 8 val. vakaro.

Draugas Pub. Co.
1800 W. 46 St. Chicago
Telephone Drover 6114

Skaitykite ir Platinkite
LIETUVIU BALSĄ

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadint lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviestis ir tobulinties: jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina musų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus - ieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO *kaina*: Rusijoje metams 5 rb; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap; 6 mėnesiams (pusei metų) 2rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap; vienam mėnesiui 45 kap. Užsieniuose metams 9 rub.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rub. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rub. 35 k.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekliudo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto —10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cen. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

LIETUVIU BALSAS
Petrograd, Baskov per. 29
RUSSIA

Skaitykite "ŽVIRBLĮ"

Visi lietuviai, lietuvės ir lietuvaitės, skaitykite ir platinkite "Žvirblį", kurs ištisiems metams prekiuoja *tik vienas dolerisl* o prisijuoksite daugiau, negu už dešimtį dolerių. "Žvirblis" su linksmomis ir juokingomis naujienomis aplankys jūsų namus kas - mėnuo. Užmiršite visus vargus ir nelaimes, kuomet paimsite į savo rankas "Žvirblį". Visi tie namai, kuriuos lankys "Žvirblis", vadinsis šviesus ir džentlemoniški — kaina pavienių N.N. 10 centų. Reikalingi agentai, kurie nuo kožno dolerio gaus po 25 centus; o kas suras daug metinių prenumeratorių, tai nuo kožno 100 metinių prenumeratorių gaus po 5 dol. dovanų (pinigais). Parašykit savo aiškius adresus.

"Žvirblio" Kaina Angliojoj 5 šilingai.

"ŽVIRBLIS"
Box 576 - - - - Forest City, Pa

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Šios knygos gaunamos "Draugo" Kningyne. Užsisakant pažymėkite kningos vardą ir numerį. Pinigus mažiaus dolerio galima siųsti krasos ženkleliais.

Adresuokite:
"DRAUGAS",
1800 West 46th Street, Chicago, Ill.
Tąsa

No.		Kaina
5.	*Algimantas arba Lietuviai 13-me šimtmetyje.* Istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaras. Penki tomai Shenandoah, Pa., 488 pusl.	2.50
11,	*Anima Vilis.* Marės Radzevičiutės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	.75
14.	*Antanukas.* Viena dailiausiųjų Boleslova Pruso apysakų. Lietuviškai vertė Selimas. Shenandoah, Pa., 1897 m., 46 pusl.	.15
19.	*Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios.* Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa. 188 pusl.	.60
28.	*Auksinio Obulio Historija.* (Iš graikų mythologijos žiupsnelis). Su paveiksleliais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva. Chicago, Ill., 1913 m., 86 pusl.	.50
31.	*Bajoro Vuošvis.* Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 puslapių.	.15
34.	*Ben Hur.* Istoriška apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Parašė Lew Wallace. Sulietuvino Jonas Montvila. Autorius, vienas gabiausiųjų anglų rašytojų, ilgus metus tirinėjęs šventoje žemėje ir giliai studijavęs Jėzaus Kristaus laikų atsitikimus, gražiai ir gyvai nupiešė savo kningoje anų laikų gyvenimą. Ben Hur yra viena tų kningų, kuri nenustos savo vertės per amžius. Chicago, Ill., 1912 m., 482 pusl.	1.25
	T apati apdaryta	1.50
36.	*Biurokratai.* Apysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	.25
38.	*Braižinėliai.* Tik ką iš spaudos išėjus kningelė, talpininai labai indomias apysakaites ir piešinelius, parašė Skruzdė.	.45
42.	*Brolis ir sesuo.* Parašė vaikas. Labai puiki apysakėlė. Chicago, Ill., 1906 m., 57 pusl.	.15
44.	*Ciesorius Domicijonas ir Kasėjai katakombose.* Istoriškas apsakymas iš laikų krikščionių persekiojimų. Pagal lenkų kalba parašė P. B. Domicijonas nuožmus Rymo imperatorius, kuris ne tiktai daug krikščionių, bet ir daug garsiųjų Rymo vyrų ir senatorių iššudė. Už tat visų neapkenčiamas buvo ir galutinai pats liko nužudytas. Turinys apysakos prakilnus, nes kiekvienas žino, kaip padorus ir švenetas buvo pirmųjų krikščionių gyvenimas. Chicago, Ill., 217 pusl.....	.35
45.	*Dangus.* Pagal K. Flamarion, parašė P. Brandukas. Su paveikslėliais. Astronomija — mokslas apie pasaulį. Parodo kokios yra planetos, kaip jos eina ir kokią įtekmę turi viena ant kitos. Kninga yra moksliška, didelės vertės 193 pusl.	.50
46.	*Darbininko Dovanėlė Darbininkui.* Parašė F. V. 32 pusl. Talpina auksinių nurodymų, patarimų, perspėjimų kiekvienam darbininkui.	.5
47.	*Degtinė — Nuodai.* Pagal N. N. raštus parašė Kaimietis. 34 puslapių.	.10
62.	*Fabiolė* .Arba Bažnyčia katakombose, parašė kardinolas Wiseman, vertė Vytautas, labai indomųs aprašymai iš laikų persekiojimo katalikų bažnyčios. ..	1.00
78.	*Gyvenimo gabalėliai.* Parašė K. Stiklelis. Turinys: 1. Prakalbos vietoj; 2. Saulutė teka; 3. Pavasario stebulkai; 4. Vasaros rytas; 5 Piemenėlis; 6. Senelis; 7. Jonukas; 8. Antanukas; 9. Vienturtis; 10. Skaitymas iš dienos; 12. Iš dienų bėgio; 13. Laukas. Chicago, Ill., 1908 m., 50 p.	.15

(Toliau bus)

Chicagoje

MIRĖ LAIKE ŠOKIŲ.

Vienam kliube laike šokių akyveizdoje visų susirinkusiųjų numirė tulas jaunikaitis. Jo bendrai del to nenuliudo ir toliaus linksmai sau žaidė

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA.

49 "Draugo" num., straipsnyje, po kuriuomi pasirašęs šv. Kazimiero draugijos sąnarys, daug kas perdėta, arba ir visai netiesa pasakyta.

1) Ten rašoma: "kun. Kaulakio ir p. A. Užumeckio rupestimi tapo pastatyta Lietuvių Tautiška salė". Kun. Kaulakis tiek tik prisidėjo prie minėtos salės pastatymo, kad ne sipriešino lįsti kalbinti katalikiškas draugijas prisidėti šėrais prie salės statymo. Aktyviškai gi jis neprisidėjo. Apart p. A. Užumeckio buvo daug ir kitų bažnytinių ir nebažnytinių asmenų ir draugijų rėmusiųjų tą darbą.

3) "Saliuninninkai ir kiti bedieviai..." To negalima sakyti. Išeitų, kad visi saliuninninkai - bedieviai. Šmeižė gi kun Kaulakį ir A. Užumecką socialistų laikraščiai: "Laisvė", "Kova", "Keleivis".

3) Del kokių priežasčių salė tapo atsakyta Mockui, tepasako patįs direktoriai. Man rodos, kad tai padarė nenoredami sutepti savo vardą. Ir biznini galėjo užkenkti, kaip pakenkė richmondiečiams, kad per blogą valią ar nesusipratimą vieno žmogaus, įsileido Delianį. Tuom nustojo biznio, kurį turėdavo ir butų turėję iš įvairių lenkų katalikų pramogų, jų salėje pirmiaus darytųjų.

4) Ar katalikai gerai padarė, kad dėjosi su nebažnytiniais žmonėmis statydami salę, ar ne, tai čia tuotarpu aš nesprendžiu.

Ant galo teisingai parašyta, kad katalikai privalėtų apsisaugoti po savo draugijas nuo bedievių, laisvamanių, nes jie ardo jų draugijų pamatus, kelia trukšmus, per tai atstumia daug gerų žmonių nuo prigulėjimo prie draugijų. Vienas latvys liuteronas pasakojo, kad jį socialistai išbraukė iš savo kuopos užtai, kad jis pagyrė vyčius. Taigi ir katalikai neturėtų mainyti savo konstitucijų del kelių laisvamanių užsigeidimo. Jei jiems nepatinka katalikų draugijų konstitucijos, tai ko jie lenda į katalikų draugijas?

Nesusipratę katalikai mano, kad panaikindami savo konstitucijų punktus, kur minima religijinės priedermės, pritrauks daugiaus sąnarių, pagerins draugiją. Bet jei kurioj draugijoj atsiras daugiau sąnarių bedievių, tai katalikai turės užsičiaupti burną ir laisvamaniai daugumu balsų juos valdys, nors katalikai draugiją sutvėrė, labjausiai pinigų jojon sudėjo. Kur vienos pakraipos žmonės, ten sutikimas daug lengvesnis.

Žvirblis.

SUGAR NOTCH, PA.

Gegužės 22 dieną Mariutei Šimkoniutei suėjo 12 metų amžiaus. Jos tėvelių namuose todel įvyko pokylėlis, kurin pakviesta dvylika mergelių ir vienas bernelis, Leonukas Šimkevičiukas. Sveteliai gražiomis dovanėlėmis apdovanojo Mariutę Šimkoniutę. Mergelės gražiai padainavo ir pakalbėjo.

Viena mergelių.

BALTIMORE, MD.

Nesenai čia viešai buvo renkamos aukos nukentėjusiems del karės lietuviams. Tai buvo taip vadinama "tag day". Aukų rinkimo rengėjai buvo pažadėję surengti pikninką aukų rinkėjoms ir rinkėjams. Pikninkas įvyko gegužės 20 dieną Western Parke. Susirinko daug žmonių. Rinkėjos ir rinkėjai veltui įleisti darzan. Kiekvienam der inteikta praleisti po 3 penkcentinius čekius. Kadangi pikninke buvo daug žmonių, odel Tautos Fondas ir čia laimės. Visas pelnas teks jo išdui.

A. K.

HARRISON, N. J.

Velnių pardavinėtojui Mockui su jo prakalbomis labai nesiseka šiose apylinkėse. Kaip lietuviai, taip ir policija jam neleidžia burnoti Dievo ir užgaulioti katalikų jausmus. Šiam mieste gegužės 20 dieną socialistai buvo parengę jam prakalbas. Bet policija neleido jų įvykinti. Antai mieste Elizabeth, N. J., socialistai su laisvamaniais, prakalboms leidimą buvo išgavę net iš paties miesto majoro. Tečiau prieš prakalbas palei salę susirinko daug žmonių. Pasigirdo keršingi šauksmai ir grasinimai tam socialistų bambizui. Kad išvengti nereikalingo trukšmo, policija uždarė svetainę ir nebeleido į ją nei vieno. Nieko negelbėjo nei paties majoro leidimas.

Oi nesiseka, nesiseka musų laisvamaniams ir socialistams.

V. V.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Panevėžietis, So. Boston, Mass. — Apie Tautos Fondo skyriaus prakalbas parašė anksčiau kitas korespondentas ir tas jau buvo "Drauge". Ačių už atsiųstąsias. Prašome, rašyti daugiau žinučių iš lietuvių gyvenimo.

DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Kainuoja tiktai
$3.00
Metams

PAJIEŠKOJIMAI.

Kun. Domininkas Mikšis paieško savo brolio Pranciškaus Mikšio. 1 metai atgal gyveno Chicagoje. Meldžiu atsišaukti ant adreso:

Juozas Kudirka,
12241 Emerald ave.
W. Pullman, Chicago, Ill.

Paieškau savo puseserės Marijonos Gustainiutės, Suvalkų gub. Griškabudžio parapijos, Bliuviškių kaimo. Meldžiu atsišaukti antrašu:

Juozas Kudirka,
12241 Emerald ave.
W. Pullman, Chicago, Ill.

PAIEŠKAU savo tikrų brolių: Jono, Juozapo ir Petro Navardauskių. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav. Eržvilgio val., Gaurės parapijos. Gluobių kaimo. Juozapas ir Jonas gyvena Chicagoj. Ir Petras gyveno Chicagoj, bet dabar nežinau kur. 15 metų kaip mačiaus, norėčia labai sužinot. Jie patis ar kas apie juos žino malonėkite pranešt.

F. Navardauskaitė
(Valantienė)
921 N. 9th st., E. St. Louis, Ill.

Pasiekimas su Telefonu.

Bell telefonas yra sujungtas su 70 tukstančių miestelių per du milijonu mylių vielos, Bell Patarnavimas yra neapribotas savo išsivystime. Kiekvienas miestas yra durimis kiekvienam šios šalies kitam miestu.

Tukstančiai pramoninkų vartoja šią milžininką systemą kiekvieną dieną, padarimui palno sutaupimui dolerių, valandų rupesčio ir eikvojimas prašalintas

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

A. + A.
ŠIRDINGIAUSĮ AČIŲ!

Širdingą ačių tariame visiems parodžiusiems užuojautą mums, apgailestavime mirusios musų dukrelės Stanislavos. Ypatingai tariame ačių: klebonui, kun. H. Vaičiunui, seserims - mokytojom ir vaikeliams, dalyvavusiems prie leidimo a. a. mirusios į bažnyčią; taip-gi a. a. Stanislavos krikštatėvui Ignasui Kuolui ir visiems giminėms ir pažįstamiems tariame nuoširdžiausį ačių už anų atsilankymą ir patarnavimus.

Nuliudusieji
Ono ir Paulius Makuškai.

DR. RAMSER
AKIŲ SPECIALISTAS

Prirenka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykai.
786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. 2-ros lubos. **VALANDOS:** Nuo 9 išryto iki vakarui Nedėliomis nuo 9 išryto iki 2 popietų.
Tel. Haymarket 2434

Teleponas Monroe 2842
DR. F. F. WISNIEWSKI'S
Gydo įvairias ligas - greit ir pasekmingai. - Specialistas akių ligų, ausų, nosies, gerklės.-Prieranku akinius
1227 MILWAUKEE AVE. KAMPAS ASHLAND AVE.
Neesant ofise, prašaus pašaukti ARMITAGE 6529
VALANDOS GYDYMO Nuo 10 iki 12 ryto; nuo 2 iki 4 po piet: nuo 7 iki 9 v. v.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ".

REIKALAVIMAI.

Reikalingi gabus agentai, Chicagoje rinkti paskelbimus į "Draugą". Geras uždarbis ir lengvas darbas. Del informacijų kreipkities į "Draugo" Adm.

Reikalaujama vaikino, kurisai pažintų gerai lietuvių kalbą, rašybą ir galėtų skaityti korektą, taipgi pažintų gerai anglų kalbą. Atsišaukite tuojaus (tiktai per laišką):
TANANEVICZ PUB. CO.,
3249 S. Morgan st.,
Chicago, Ill.

Butinai reikalingas atsakantis vargonininkas, gerai suprantas savo amatą.
Kun. E. Grikis,
404 Church st.,
New Britain, Conn.

REIKALINNGA mergina prie namų darbo. Šeimyna nedidelė. Geras mokestis.
Susižinokite:
P. M. % "Draugas"
Drover 6114

eRikalinga mergina arba moteris prie abelno namų darbo. Maža šeimyna. Mokestis nuo $25.00iki $30.00 ant mėnesio, pagal patyrimą ir atsakantumą. J. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley ave., Chicago, Ill.

Kriaučių Atydai
Mokyklos
Master System

Naujausia ir lengviausia išsimokinimui. Duodame geriausias ypatiškas instrukcijas ir supratimą kirpimo, laike mokinimosi moteriškų ir vyriškų drapanų.

Formos daromos siuvėjams mieste ir už miesto.
Taipgi mes mokiname prosyti ir siuti.

JOS. F. KASNICKA
Pirmininkas
Master Cutting School
Suite 208—118 N. La Salle St. prieš miesto Salę.

DR. A. J. TANANEVICZE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta: **3249 So. Morgan St.** 8 iki 10 ryte, 1 iki 3 po piet. 7 iki 9 vak. **Tel. Drover 7800**
Ofisas ant F. KARA Aptiekos **1913 So. Halsted St.** 10 iki 12 dien., 3 iki 5 po piet ir vakarais **Tel. Canel 1576**

Laikas Visiems prie Šviesos

Jei trokšti įgyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį "Šviesą", kurį skaitydamas pats apsišviesi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.

"Šviesa" rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą. "Šviesa" kainuoja tik 50c. metams.

"Šviesa"
46 Congress Ave. Waterbury, Conn.

Palengvinimas del moteru

Nesivarginkit su senos rųšies prosoms. Vartokit "Imperial" prosą. "Imperial" užkaista pati per savę vartojant gasoliną, kerosiną arba alkolių. Sveria 5½ svarų. Už porą centų išprosuosi visos savaitės skalbinius. Gali prasuoti kur tik nori: Grinčioj, sklepe ar laukė po žaliu medeliu. Neruksta ir nėra smarvės; galvą neskaudės. Kaina su prisiuntimu į tavo namus $4.50. Gvarantuojame. Jei nepatinka gali gražinti, o mes sugražinsime visus pinigus. Taupyk sveikatą, turtą ir laiką.

Adresuokite:
NEW ERA SALES CO.,
6329 So. Fairfield ave., CHICAGO, ILL.

The Bridgeport Electric Co.
Not. Inc.
ENGINEERS & CONTRACTORS
Fuul line of Electrical Fixtues and Suplies, House Wiring and Repeirs done at reasonable prices.
3212 So. Halsted St. Tel, Yards 4658
TWO STORES: 1521 W. 47th St. Tel. Drover 1892
A. BARTKUS, *Prop.* .... CHICAGO, ILL.

SKOLINK IR TAUPYK
PINIGUS
Prisirašydamas prie
LIETUVOS VYČIŲ TAUPYMO IR PASKOLOS BENDROVĖS
Susirinkimai kas panedėlis nuo 7:30 iki 9:30 v. v.
Švento Jurgio Parapijos Salėje
32-ro Place ir Auburn Avnue

SARAPAS & TAMOSIUNAS
23 Sheldon Street
Hartfod, Conn.

Mes užlaikome dideliame pasirinkime Čeverykus, moterims ir vaikams visokios spalvos, baltų, rudų, juodų ir tt., Taip-gi užlaikome marškinius, kaklarišius, kalnerius, kepures, skrybeles, kelines, gorsetus, žodžiu sakant, viską, kas tik yra reikalinga jaunimo apsirėdimui. Užlaikom įvairius auksinius laikrodelius, lenciugelius, žiedus gryno aukso. Turime gero darbo britvų, peilių, puikiausių atviručių, fontaninių plunksnų ir t. t. Siuvame gražius garniturus, taisome senus, skalbiame (laundry) marškinius, kalnerius ir tt. Didžiausia agentura laikraščių ir knygų. Galite pas mus užsirašyti. Gausite už tai dovanų. Lietuviai pas lietuvius.

DR. HAIR
SPCIALISTAS

Gydo naujausia metoda įvairias ligas moterų ir vyrų. Jeigu jusų neišgydė kiti gydytojai, ateikitė pie manęs. **Mano aparatas Radioscope Raggi X ir Bakteriologišgi tyrinėjimai. Ligų egzaminacija dovanai.**

Priimu nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val ryto iki 12 val.

DR. HAIR
39 S. STATE St. Kampas Monroe.
Kambarys 122 Menton Bldg.

Mokykloms Vadoveliai.

No. 735	LIETUVOS ISTORIJA. Sutaisė Pranas, 112 pusl.	25c.
1099	KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS Surengta ir užgirta trečiojo Baltimorės Koncilijaus. Pagal anglišką sutaisė Kun. F. B. Serafinas. Dalis I	15c.
1100	KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS Dalis II	25c.
1105	TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Sutaisyta mokytojaus Juozo Damijonaičio, perspausta iš Trečiosios Laidos	35c.
1133	A B C *Rašymo ir Skaitymo Pradžiamokslis.* Sutaisė mokytojas Juoz. Damijonaitis. Dalis I. Kietais drobės apdarais	25c.
1134	SKAITYMO PRADŽIAMOKSLIS. Dalis II.. Sutaisyta J. Damijonaičio. (Vartojama vietoje *"Vaikų Žvaigždutės"*), kietais drobės apdarais.	35c.
1138	GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS. Su paveikslais ir spalvotais žemlapiais. Sutaisė Juoz. Gabrys. 77 pusl.	75c.
	NAUJAS ELEMENTORIUS. Parašė A. iš B.	10c.

Užsakymus siunčiant adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.